

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU
HÜKÜMLÜ VE TUTUKLU HAKLARINI İNCELEME
ALT KOMİSYONU TUTANAKLARI**

-----0-----

18 Şubat 2026 Çarşamba

-----0-----

KONU

- Başkanlık sunuşları
- Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun "Hükümlü ve Tutuklu Hakları Bağlamında İşyurtları Kurumunun Faaliyetleri" konulu sunumu

18 Şubat 2026 Çarşamba
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 14.10
BAŞKAN: Mustafa ALKAYIŞ (Adıyaman)

---- 0 ----

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonumuzun sayın üyeleri, Adalet Bakanlığımızın değerli bürokratları ve değerli basın mensupları; hepiniz toplantımıza hoş geldiniz.

Alt Komisyonumuzun 28'inci Yasama Döneminin 9'uncu Toplantısını açıyorum, yeterli çoğunluğumuz vardır.

Gündeme geçmeden önce, bilindiği üzere, 5 Aralık 1990 tarihli 3686 sayılı Yasa'yla kurulan İnsan Haklarını İnceleme Komisyonumuz kurulduğu günden bu yana hükümlü ve tutuklu haklarına özel bir önem vermiş ve ceza infaz kurumlarında sürekli inceleme ziyaretleri yapmıştır. Bugünkü toplantımızın gündemi, Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun hükümlü ve tutuklu hakları bağlamında faaliyetleri olacaktır. İşyurtları Kurumunun faaliyetleri, hükümlü ve tutukluların infaz sürecini yalnızca barındırma ve güvenlik ekseninde değil, üretim, meslek edinme ve topluma uyum perspektifiyle ele alan önemli bir uygulama alanıdır. Bu kapsamda yürütülen çalışmaların hükümlülerin mesleki beceriler kazanması ve tahliye sonrası toplumsal uyumlarının güçlendirilmesi bakımından önemli olduğunu değerlendiriyoruz. Bununla birlikte, İşyurtları Kurumunun uygulamalarının çalışma koşulları, gönüllülük esasları, ücretlendirme, eğitim ve sertifikasyon süreçleri ile şeffaflık ve denetlenebilirlik boyutlarının da hükümlü ve tutuklu hakları çerçevesinde ele alınması gerektiğini ifade etmek isterim. Komisyonumuzun değerlendirmesi de bu bütüncül yaklaşım çerçevesinde olacaktır.

Şimdi, Komisyonumuza konuya ilişkin açıklama ve bilgilendirme yapmak üzere toplantımıza katılan Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu heyeti adına Sayın Hüsnü Gezginci'ye hoş geldiniz diyorum.

Sayın Başkanım, başlamadan heyet olarak kendinizi tanıtmınızı rica ediyorum.

Buyurun Sayın Başkanım.

CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Sayın Başkanım, kıymetli vekillerim; hepinizi şahsım, Kurumum ve heyetim adına saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanımın da ifade ettiği gibi, Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumumuz hükümlü ve tutukluların infaz süreci içerisinde meslek edindirmek suretiyle yeniden topluma kazandırılmasına yönelik faaliyetlerde bulunmak, çalışmalar yapmak üzere kurulmuş bir kurumdur. Kurumumuzun temel gayesi, infaz süreci içerisindeki hükümlülerin yeniden ıslahını sağlama amacına hizmet etmektir. Bu hizmeti yaparken, hükümlülerin yeniden topluma kazandırılması yönünde çalışırken de tabii ki hükümlülerin meslek sahibi olanlarının kendi mesleklerini idame ettirmelerini sağlayacak ortamlar oluşturmak, hiçbir meslek sahibi olmayan hükümlülerin de kabiliyetlerine, yeteneklerine uygun bir meslek edinmelerini sağlayacak ortamları tesis etmek ve bunların da işletilmesini, sürdürülebilmesini sağlamaktır Kurumumuzun temel gayesi.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Başkanım, bir dakika, müdahale edeceğim. Basınımız eğer görüntülerini almışsa bundan sonraki toplantımız basına kapalı olacak.

Çok teşekkür ediyorum.

Başkanım, buyurun.

CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Sayın Başkanım, kıymetli üyeler; Kurumumuzla ilgili, programımızla ilgili akış olarak önce bir slayt üzerinden giderek Kurumumuzu tek tek sizlere anlatmak istiyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Bir de heyeti tanımak istiyoruz Başkanım.

CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Evet, programa başlamadan önce heyetimizi tanımak isterim: Cihan Hâkimim, Cihan İdiz, İşyurtları Kurumumuzda görev yaptığımız, birlikte çalıştığımız hâkim arkadaşımız, İşyurtları Tetkik Hâkimi; Neslihan Hâkimimiz, Neslihan Gedikbaş yine aynı şekilde, İşyurtları Kurumunda Tetkik Hâkimi olarak beraber çalıştığımız hâkim arkadaşımız; yine, Müdürümüz Rahmi Bey de özellikle bugün sunumunu, tanıtımını yapacağımız kurumsal gelişim ve tanıtım büromuzun şube müdürü olarak çalışan personelimiz, çalışma arkadaşımız.

Evet, Sayın Başkanım, slayt sunumumuza başlamadan önce birkaç noktaya değinmek istiyorum, özellikle de Kurumumuzun anlaşılması ve bilinmesi açısından, heyet üyelerimiz açısından birkaç noktayı açıklamak istiyorum. Kurumumuz, Adalet Bakanlığına bağlı özel bütçeli bir kurumdur. Kurumumuzun buradaki misyonu ve vizyonu, ifade ettiğim gibi, hükümlülerin meslek edindirmek, mesleklerini sürdürebilmek suretiyle ıslahlarını, topluma yeniden kazandırılmalarını sağlamaktır. Kurumumuz Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün dışında, ayrı, müstakil, özel bütçesi olan bir kurum, bir birim. Kurumumuz, hükümlülerin infaz süreci, ceza infaz kurumlarına kabulü, ceza infaz kurumlarından infaz sürelerinin tamamlanarak ayrılma süreçleriyle ilgili hiçbir konuyla yetkilendirilmiş bir kurum değil. Kurumumuzun sadece ve sadece yetki alanı ve sorumluluğu, özellikle ceza infaz kurumları içerisinde yer alan atölye gibi üretim yapılan, mesleki eğitim yapılan tesislerin takip edilmesi, buralarla ilgili gerekli denetim ve gözetlemenin ya da planlamaların ülke çapında yapılması. Kurumumuzun temel misyonu ve görevi bu saha, bu alan dolayısıyla bugünkü yapacağımız sunum tamamen bu alanla ilgili yani hükümlülerin infaz süreciyle ilgili yahut barındırılmalarıyla ilgili, işleriyle ilgili yahut diğer fiziki cezaevi şartlarıyla ilgili bir sunum değil çünkü bu bizim Kurumumuzun görev alanının tamamen dışında.

Bu kısa açıklamayı yaptıktan sonra Sayın Başkanım, müsaadenizle, sunumuma başlamak istiyorum ben. Evet, Adalet Bakanlığı Ceza İnfaz Kurumları ile Tutuklevleri İşyurtları Kurumu, bundan sonraki süreçte ben "İşyurtları Kurumu" diye kısa bir şekilde kullanmak istiyorum Kurumumuzun ismini. Evet, sunu akışını ben kısaca ifade etmek istiyorum. İş yurtlarının tarihçesini, iş yurtlarının ne olduğunu, Kurumumuzun temel amacını, teşkilat yapımızı, ana faaliyet alanlarımızı ve atölye bilgilerini sizlere ben kısa kısa anlatmak istiyorum.

İşyurtları Kurumunun temeli cumhuriyetin ilk dönemlerinde, 1930'lu yıllara dayanıyor. 1930 tarihli 1721 sayılı Kanun'la Kurumumuzun temeli atılmış, ilk defa bu kanun metninde iş yurtlarından bahsedilmiş, iş yurtlarının çalışma fonksiyonu burada ifade edilmiş. Yine bu düzenlemeyle ceza infaz kurumlarında üretim ve meslek edindirmeye dayalı bir sistemin ilk adımları atılmış ve 1993 yılında İşyurtları Kurumu genel müdürlük olarak kurulmuş, akabinde, 1994 yılında Anayasa Mahkemesinin bir iptal kararının akabinde genel müdürlük kaldırılarak döner sermaye saymanlığına dönüştürülmüş. Yine, 1997 yılında da tekrar 4301 sayılı Kanun'la İşyurtları Kurumu olarak yeniden yapılandırılmıştır. Evet, 4301 sayılı Kanun kapsamında iş yurtları, hükümlü ve tutukluların meslek ve sanatlarını geliştirmek, yeni meslekler kazandırmak ve üretilen ekonomik değerleri değerlendirmek amacıyla kurulmuştur. 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle 2018 yılında İşyurtları Kurumunun teşkilat yapısı yeniden düzenlenmiş ve kurumsal yapı güçlendirilmiştir. İşyurtları Kurumu, hükümlü ve tutukluların meslek ve sanatlarının korunup geliştirilmesi veya bir meslek ve sanat öğrenmeleri amacıyla yönelik çalışmalar yapmak üzere kurulmuştur. Şöyle ki ceza infaz kurumuna gelen hükümlülerin bir kısmı zaten meslek sahibi, bunların daha öncesindeki süreçte yaptıkları meslekleri var. Ceza infaz kurumuna geldiklerinde bunların bu mesleğinin sürdürülebilmesi, unutulmaması çok önemli.

Yine, hiçbir meslek sahibi olmayan, öncesinde hiç çalışmamış belki bir kısım hükümlü ve tutuklular da ceza infaz kurumunda sıfırdan meslek öğrenip, tahliye olduklarında da bu mesleklerini sürdürebilecek seviyeye ulaşmaktadırlar.

Temel amacımız, ifade ettiğim üzere, hükümlü ve tutukluların İşyurdu faaliyetlerine katılımı sağlayarak onlara meslek edindirmek veya var olan mesleklerini geliştirmek suretiyle onları topluma yeniden kazandırmaktır. Kurumumuzun temel gayesi ticari faaliyet yapmak, kâr yapmak değil, temel gayesi ısrarla vurguladığım gibi hükümlüler meslek sahibi yaparak topluma yeniden kazandırmak çünkü biz inanıyoruz ki mesleği olan, üretim yapabilen, kendi geçimini idame edebilecek şartlara kavuşmuş bir insan yeniden suç işleme ihtiyacı hissetmez ve kurumumuzun da zaten temel kuruluş gayesi, amacı ve çalışmalarımızın merkezindeki hareket noktamız her zaman bu olmuştur.

Kurumumuzun üzerinde "İşyurtları Kurumu Yüksek Kurulu" dediğimiz kurulumuz bulunmaktadır. Bu Kurulda Bakan veya görevlendireceği bir bakan yardımcısı Kurulun Başkanı, yine Kurulun üyelerinde de Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü, Strateji Geliştirme Başkanlığı, Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı ve İşyurtları Kurumu Başkanlığı olarak biz yer almaktayız.

Yine, İşyurtları Kurumumuzun merkez ve taşra teşkilatı yer almaktadır. Biraz önce ifade ettiğim gibi sunumun başında, İşyurtları Kurumu ceza infaz kurumlarımızın, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğümüzün dışında ayrı bir mevzuat, ayrı bir teşkilat yapısı olan, mevzuatsal olarak teşkilat yapısı olan bir kurum ancak taşrada çalıştığımız saha aynı ceza infaz kurumları, personeller yine görevlendirilerek ceza infaz kurumu personelleri bizim atölyelerimizde görev yapıyor ve hükümlüler, tutuklular infaz yönüyle ceza infaz müdürlükleri tarafından takip edilirken atölyelerde çalışmaları ve meslek edindirilmeleri yönüyle de bizim İşyurtları müdürlüklerimiz tarafından takip edilmektedirler, çalıştırılmakta, orada iş sahibi, meslek sahibi yapılmaktadırlar.

Bizim "merkez teşkilatı" dediğimiz şu an burada İşyurtları Daire Başkanlığı şeklinde bir yapılanma oluşturulmuş. Burada bizim başında olduğumuz, Daire Başkanı olduğumuz İşyurtları Daire Başkanlığı tetkik hâkimleri ve tetkik hâkimlerinin altında da 12 farklı bürodan oluşmaktadır. Bu bürolar Türkiye çapında yürütülen faaliyetlerin planlanması, organizasyonu, koordinesi ve üretim akabinde, sonucunda elde edilen ürünlerin pazarlanmasına dair genel Türkiye çapında tek merkezden bir kontrol ve takip yapan bir merkez teşkilatı.

Yine, "taşra teşkilatı" dediğimiz teşkilatımız var ki burada da ceza infaz kurumları içerisinde yer almakla birlikte, ceza infaz kurumu yönetiminin dışında, yine ceza infaz kurumu müdürünün başkanlığında ama bu sefer Ceza İnfaz Kurumu İşyurdu Müdürü sıfatıyla görev aldığı İşyurdu Müdürlüğü Yönetim Kurulu vardır. Burada taşradaki İşyurdu müdürlüğümüz, yine bir heyet hâlinde çalışmaktadır. Bu heyet içerisinde de İşyurdu ikinci müdürü, yine muhasebe yetkilisi, idare memuru, ambar memuru, kâtabi, teknik personeli, yine altında saymanlık, muhasebe, AR-GE, pazarlama ve atölye, tesis ve benzeri birimlerden, ünitelerden oluşmaktadır. Yani bir tarafta bizim "merkez teşkilatı" dediğimiz İşyurtları Daire Başkanlığımız, "taşra teşkilatı" dediğimiz yerde de doğrudan üretimlerin yapıldığı, atölyelerin idare edildiği taşradaki bizim birimlerimiz.

Bu noktada taşra teşkilatında bizim 403 tane şu an ceza infaz kurumu var. Bu kurumların 378 tanesinde İşyurdu müdürlüğü yer almaktadır. Yani tüm ceza infaz kurumlarında İşyurdu müdürlüğü yok, 378 tanesinde var. Bu 378 İşyurdu müdürlüğünde 200'ün üzerinde farklı iş kolunda meslek edindirme faaliyetleri yapılmaktadır, yürütülmektedir.

İşyurdu müdürlüklerinde, ifade ettiğim gibi, kurum müdürü, ikinci müdür, muhasebe yetkilisi ya da sayman, yine, saymanlık çalışanları, mühendis ve teknisyenler, atölye şefleri, atölye çalışanları aktif olarak görev yapmaktadır. Bu personelimizin kadrosu, özlük hakları Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü bünyesindedir ancak taşrada bizim İşyurdu müdürlüğünde görevlendirmeleri yapılır. Orada atölyede hem atölye şefi olarak doğrudan hükümlü ve tutuklulara eğitim verirler hem üretim süreciyle ilgili ham madde temininden pazarlama sürecine kadar oradaki bizim atölyelerimizin, taşradaki teşkilatımızın idaresini bu arkadaşlarımız yerine getirir. Tabii, dönemsel olarak bazı personelimiz İşyurtlarında görevlendirilir, yine tekrar dönemsel olarak ceza infaz kurumlarında farklı birimlerde de görevlendirmeleri yapılabilir. Bu personel bizim daimî personellerimiz değil.

2025 yılında 14.220 personelimiz bizim İşyurdu faaliyetlerimizde görev almıştır. Tabii, bunların tamamı yıl boyunca görev alan personellerimiz değil, kimisi belki bir hafta çalışmıştır, kimisi bir ay, kimisi de bir yıl boyunca İşyurtlarında farklı görev ve farklı pozisyonlarda çalışmışlardır.

Yine, Sayın Başkanım, kıymetli vekillerim; 2024 yılında 58.193 hükümlü İşyurdu faaliyetlerinde mesleki eğitim faaliyetlerine katılmış ve meslek eğitimi almışken, 2025 yılında bu sayı 77.186'ya çıkmıştır. Bu sayılar değişkenlik arz etmektedir. Biraz önce personelimizde olduğu gibi hükümlülerde de kimi hükümlü bir hafta çalışmıştır, kimi hükümlü bir ay çalışmıştır, kimi hükümlü de bir yıl

aralıksız bu İşyurdu atölyelerinde mesleki eğitim faaliyetlerinde çalışmıştır. Çalışırken de burada farklı pozisyonlarda çalışmıştır; işte, yeni başlayan, hiç meslek sahibi olmayan bir hükümlü, tutuklu çırak olarak girip, sonra ilerleyen süreçte kalfa olarak çalışmaya devam edip akabinde de usta olarak çalışmaya devam eder. Zaten dışarıda cezaevi öncesinde ustalığı olan, bir işte yeterliliği olan hükümlü ve tutuklularımız da doğrudan usta olarak gelir, bu atölyelerde çalışır. Kendisi üretim noktasında doğrudan çalıştığı gibi yeni öğrenecek diğer hükümlülere de yeri geldiğinde meslek öğretir. Yani bir hükümlümüz diğer hükümlüye de yeri geldiği zaman bildiği, öncesindeki mesleğini onlara öğreterek böyle çok güzel, çok farklı bir karşılıklı dayanışma ortamı içerisinde üretim yaparak meslek edindirme faaliyetlerimizi sürdürüyoruz.

Şunu ısrarla vurgulamak isterim bu noktada: Bizim ceza infaz kurumlarındaki bu meslek edindirme faaliyetlerimiz ve üretim yapılan atölyelerdeki çalışan hükümlüler arasında hangi hükümlünün suçu ne, cezası ne, kişiliği, karakteri, tabiiyeti, meşrebi, bunlar hiçbir zaman sorgulanmaz. Orada âdeta bir usta-çırak ilişkisi içerisinde iş öğrenmeye gelmiş, dışardaki sivil bir fabrikaymış, bir atölyeymiş, bir meslek eğitim merkeziymiş gibi, iş öğrenmeye gelmiş bir sıradan bir kişi gibi hiçbir zaman onun biraz önce ifade ettiğim farklı suçuna, cezasına bakılmadan bir çalışma yürütülür. Karşılıklı saygı, nezaket içerisinde, insan değerlerine had safhada önem verilerek ve dikkat edilerek onlara mesleki eğitimler verilir ve meslek sahibi yapılmaya çalışılır.

Benim taşrada da ziyaret ettiğim birçok İşyurdu atölyelerimizde de benzer şeyleri orada gördük, yaşadık. Hükümlünün orada işlediği suçun ya da aldığı cezanın bir anlamı, bir karşılığı, bir ehemmiyeti yok. Orada aslolan, hükümlünün gerçekten bir meslek sahibi olmak isteyip istememesi, bir şey öğrenmek isteyip istememesi ve bu şekilde de güzel neticeler alıp çok sıcak, karşılıklı samimi ortamlarda, ceza infaz kurumunda hiçbir iş bilmeden girip, daha sonra, tahliye sonrasında kendi işini kuran, kendi iş yerini açan ya da orada öğrendiği işi dışarıda, özel sektörde de devam ettiren birçok hükümlünün olduğunu işittik. Tabii, bu da bizi kurumsal olarak, şahıs olarak mutlu etti.

Evet, İşyurdu faaliyetlerini, yürüttüğümüz faaliyetlerin temel alanlarını da biz 6 ana başlıkta topladık; bunlar endüstriyel ürünler, inşaat ve onarım işleri, el işi ürünleri, gıda, tarım ve hayvancılık, uygulamalı sosyal tesisler ve hizmet sektöründe biz 6 ana başlıkta bu çalışmalarımızı, meslek edindirme faaliyetlerimizi yürütüyoruz. Bu üretimlerin en başında tabii ki endüstriyel üretim iş kolları ve bu alandaki meslek edindirme faaliyetlerimiz var. Biz bu alanları belirlerken özellikle, günümüz özel sektöründe, piyasasında bu hükümlülerin iş bulabileceği, tahliye sonrasında kendi mesleklerini, öğrendikleri meslekleri icra edebilecekleri alanları ön plana çıkarmak istiyoruz. Günümüzün daha modern teknolojisinin kullanıldığı, ileri düzeyde üretimlerin yapıldığı atölyelerinde o ustalığı, o seviyeyi onlara verip, çıktıklarında da yaptıkları işin karşılığının olmasını istiyoruz.

Tabii, bunların en temelinde, mobilya ve ağaç işleri; çok geçerli olan, her yerde de kullanılabilen. Yine, temel alanlardan biri olan metal işleri... Gıdada, özellikle 57 iş yurdu müdürlüğümüzde atölyelerimiz vardır, bu iş kolunda çalışmalar yapılmaktadır. Metal işlerinde 76 İşyurdu müdürlüğümüzde üretimler ve mesleki eğitim faaliyetleri sürdürülmektedir. Gıda iş kolu da yine aynı şekilde her zaman geçerli olan ana iş kollarımızdan bir tanesi. 127 İşyurdu müdürlüğümüzde farklı alanlarda, farklı ürünlerde hem üretim hem de mesleki eğitimler verilmektedir. Yine, temizlik ve kozmetik alanına da özellikle Covid döneminde ihtiyaç duyulduğunu ve ön plana çıktığını fark ettik. 6 İşyurdu Şube Müdürlüğümüzde bu alanda mesleki eğitimler, üretimler gerçekleştirilmektedir. Yine, tekstil ve konfeksiyon da kurumumuzun uzun yıllardır ifa ve üretimde bulunduğu; özellikle hiçbir meslek sahibi olmayan hükümlülerin dikim yapmayı, makine kullanmayı, kesim yapmayı öğrendiği bir alan. Özellikle bu alanda çalışan hükümlülerimizin de tahliye olmaları sonrasında konfeksiyon sektöründe iş bulduğunu biz birçok kez işittik, müşahade ettik.

Tabii, bunları yaparken insan onurunu merkez alan bir anlayışla hükümlü ve tutukluları üretimin öznesi hâline getiriyoruz, meslek edinme yolunda hayata yeniden tutunmalarını sağlıyoruz. Burada temel gayemiz insan olduğu için, hükümlü ve tutuklulara meslek edindirmek, onları yeniden kazanmak olduğu için her zaman merkezde o var. Biz kurduğumuz atölyelerde, faaliyetlerimizde ve çalışmalarımızda özellikle personelimize her zaman toplantılarımızda, eğitimlerimizde bunun vurgusunu yapıyoruz. Hükümlünün meslek edinmediği bir faaliyet, bir çalışma bizim için çok bir anlam ifade etmiyor diyoruz çünkü temel gayemiz burada, meslek edinerek, bir meslek sahibi olarak hükümlünün hayata yeniden tutunabileceği bir ip, kendine bir başlangıç yakalayabilmesi; bu, bizim en hassas olduğumuz konu.

Evet, mobilya, ağaç işleri de özellikle meslek edindirme faaliyetleri kapsamında hükümlülerin yine en çok ilgi gösterdiği bir alan. Buradaki üretimlerde elde edilen ürünlerle de adliyelerimiz, kamu kurumlarımız, ceza infaz kurumları, diğer bakanlıklarımız, okullarımız -Millî Eğitim Bakanlığının- hastanelerimizin tefrişat noktasında özellikle talepleri oluyor. Biz de bunları buradan karşılamaya çalışıyoruz. Hükümlülerin yanında kendi personelimizden ustalarımız varsa usta eğitici olarak onların, yine halk eğitim müdürlüklerinden ya da dışarıdan temin edilen ustaların onlara doğrudan, uygulamalı bir şekilde mesleki eğitim vermelerini temin ediyoruz.

Yine, aynı şekilde, metal iş kollarında da tahliye olduktan sonra iş bulma imkânları olduğu için bu da önem verdiğimiz bir konu. Tabii, bunu yaparken de özellikle son yıllarda makine ve ekipmanlarımız... Özellikle teknolojiyi yakalayacak yeni makinaları temin ederek hükümlülerin bunlar üzerinde çalışmalarını, bunlar üzerinde bir hakimiyet, bilgi sahibi olmalarını temin etmek istiyoruz.

Yine, el işi ürünlerinde de, özellikle çini, ahşap oymacılığı, gümüş, oltu taşı, tablo, sedef kakma, ahşap oyuncak gibi üretimlerde de özellikle yöresel, tescillenmiş ürünler... O bölgelerden gelen hükümlü ve tutuklular özellikle bu alanlarda yetenekli oldukları için hem bu mesleklerin yaşatılması hem de o yöreden gelen hükümlü ve tutukluların daha öncesinde daha rahat yapabildikleri, hâkim oldukları işleri yapmaları noktasında da bu alanları devam ettiriyoruz.

Yine, hayvancılık iş kolu bizim İşyurtları Kurumumuzun en güçlü olduğu alanlardan bir tanesi; burada hem besi hayvancılığı hem de süt hayvancılığı yapılmaktadır. Bu besi hayvancılığında, tabii, büyükbaş, küçükbaş, yine, kanatlı hayvan, özellikle tavuk, yumurta tavukçuluğu burada yapılmakta. Arıcılık faaliyetlerimiz yine son dönem artarak devam etmektedir. Tabii, özellikle Anadolu'da, İç Anadolu'da hükümlülerin bu meslekleri öncesinde yaptıklarını gördük. Yani özellikle hayvancılık noktasında ciddi bir bilgi birikimi sahibi olduklarını ve çoğu hükümlünün de burada çok rahat adaptasyon sağladığını, bu meslekleri çok rahat öğrenebildiklerini fark ettik. Yine, özellikle, burada, hayvancılık iş kolunda elde edilen ürünlerin de ceza infaz kurumlarımızın, diğer kamu kurumlarımızın ihtiyaçlarını karşılama noktasında da dönüşünün olduğunu gördük.

Şimdi, bir tarafta mesleki eğitim veriyoruz. Mesleki eğitimin sonucu olarak tabii ki bir üretim çıkıyor ortaya. Bu üretimin de pazarlanması, değerlendirilmesi çok önem arz ediyor. Bir taraftan mesleki eğitim verip üretim yaparken bu elde edilen ürünler pazarlanmazsa zaten birkaç ay sonra, altı ay sonra depolar tıka basa ürün dolup bu, sürdürülebilir bir eğitim olmaktan çıkıyor. Bu sistemin sürdürülebilir olması için o ürünün pazarlanması gerekiyor. Bunun da bu sistem içerisinde önemli bir yer olduğunu gördük ve arkadaşlarla çalışmaları yaparken özellikle -yani biz üretilen ürünleri özel sektöre çok fazla pazarlamıyoruz- kamu kurumlarının ihtiyaçlarını karşılama noktasında... Ki burada ceza infaz kurumlarının gıda ihtiyaçlarını -özellikle hayvansal ürünler noktasında- özellikle et ihtiyaçlarının büyük bir kısmını biz hem bu kendi besi hayvanlarımız hem de kesim, kombina tesislerimizden karşılamaktayız. Yine, üniversitelerin, hastanelerin, bir kısım kamu kurumlarının misafirhanelerinin, polis okullarının birçok yerinde et ihtiyaçlarını özellikle büyükbaşta bu şekilde biz karşıyoruz.

Evet, yine, tarım kolu da ciddi manada üretim yaptığımız alanlardan bir tanesi. 43 milyon metrekare tarım alanımız var. Buranın bir kısmında seracılık olarak, yine bir kısmında da açık tarım olarak üretimleri yapılmakta. Özellikle hükümlülerin, biraz önce ifade ettiğim gibi, hayvancılıkta olduğu gibi tarım alanında da çok rahat adapte olduklarını, üretim yaptıklarını gördük. En hızlı şekilde burada uyum sağladıklarını, üretime aktif destek verdiklerini; bunu da çok rahat meslek olarak sürdürdüklerini gördük. Hükümlülerin zaten en çok talep ettiği alanlardan bir tanesi de burası oldu yani "Biz tarım alanlarında çalışalım." diye. Orada da 123 İşyurdu müdürlüğümüz üretim yapıyor. Yine aynı şekilde, bu ürettiğimiz ürünleri de kamu kurumlarının ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanıyoruz.

Evet, yine, tarım iş kolunda 5 milyon 500 bin dikili alanda 220 bin meyve ağacımız bulunmakta. Bu meyve yetiştiriciliğinin de özellikle Ege Bölgesi'nde, Akdeniz'de, İç Anadolu'da -bu coğrafyalarda- farklı ürün gruplarında önem arz ettiğini gördük. Niğde bölgesinde elma ağacının, İzmir bölgesinde zeytin ağacının, Antalya tarafında turuncgil, portakal ve benzer ürünlerin çok üretildiğini gördük ve burada da son yıllarda özellikle bunun artırılması için çalışmalara başladık. 2005 yılının başlarında yine Türk Hava Yollarıyla yaptığımız bir protokol vardı; bu kapsamda 12 bin tane fidan diktik. Foça'da, özellikle Ege Bölgesi'nde 10.500 civarında -yanlış hatırlıyorsa- zeytin, 1.500 civarında elma ağacı dikimi yaptık. 2010'larda Foça bölgesinde 12-13 bin civarında olan zeytin fidanları şu an 2 katına yakın arttı; 24 bin civarında, 25 bin civarında fidana ulaştık. Türkiye çapında da bu meyve ağaçlarının dikimini yaparak hem hükümlülerin meyve yetiştiriciliği noktasında mesleki eğitim almasını temin ediyoruz hem de en güzel yatırımın doğaya yapılan yatırım olduğunu biz burada gördük. Hatta küçük bir anımı paylaşmak isterim: İzmir'e gittiğimizde ben bu zeytin ağaçları dikimi programına katılmıştım. Tabii, ben Anadoluluyum yani zeytin ağacı çok bildiğim bir alan değil. Zeytin ağacı dikerken dedim ki: "Bu zeytin ağacı elli yıl meyve versin." Oradaki kurumdaki müdürümüz dedi ki: "Başkanım, elli yıl olur mu? Bu zeytin ağacı en az üç yüz elli yıl yaşar." Tabii, içimde müthiş bir heyecan oldu, diktiğim bir ağacın üç yüz elli yıl orada yaşayacak olması, meyve verecek olması -ki bin yıl yaşayan meyve ağaçları da varmış- beni fazlasıyla mutlu etti, dedim ki: Bundan sonra biz o zaman ağaç dikiyoruz, her yere, bulduğumuz her yere ağaç dikiyoruz. Tabii, bu noktada da inşallah, İşyurtları olarak önümüzdeki nesillere meyve ağacı, artık ne dikebiliyorsak dikip armağan etmek, hediye etmek, onlara bırakmak istiyoruz.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Ama bence boşuna o kadar dikmeyin çünkü biz onları talan ediyoruz(!)

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Yok Vekilim, estağfurullah.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Doğa düşmanlarıyız(!)

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Zeytinin güzel bir tarafı varmış, sökülüp başka bir yere dikilebiliyormuş, onu da öğrendik.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Asla ürün vermiyormuş ama.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Yani biz hiç ziyan etmiyoruz.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Asla ürün vermiyormuş Sayın Müdürüm ondan sonra, öyle bir durumu da varmış.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Hatta şöyle bir konu gündeme geldi Sayın Vekilim, siz açtığınız için ben eklemek istiyorum: Bazı yerlerde izinsiz dikim yapılmıyormuş; kamu alanına, meralara ya da şeylere, bunların sökülmesi gerekiyormuş, tabii, "Kim dikti?" diye vatandaş çağırırdı kimse sahiplenmiyormuş, bizim arkadaşlar gidip onu doğrudan alıp sökülüp getirip uygun yerlere yani böyle sökülmecek yerlere bunların dikimini yapıyorlarmış ve bu şekilde de binlerce zeytin ağacını tekrar yaşama döndürmüşler, bu noktada da çalışmalar olmuş.

Evet, tabii, bu ürettiğimiz ürünleri biraz önce ifade ettiğim gibi değerlendirmemiz, pazarlamamız lazım ki bunların, vatandaşa dokunma noktasında, büyük bir kısmını biz kamu kurumlarına veriyoruz ama vatandaşın da bunu görmesi gerekiyor, hükümlünün emeğinin toplum nazarında görülmesi ve bu ıslah sürecinin de toplumla bütünleştirilmesi gerekiyor, bir sosyal sorumluluk projesi gibi addedilmesi gerekiyor. Bu noktada satış mağazalarımız mevcut; bununla ilgili de biz satış mağazalarımızı doğrudan halkımızın ulaşabileceği noktalara taşımak istedik, bununla ilgili 97 tane satış mağazamız var şu aşamada. Tabii, bu satış mağazalarımızın 31 tanesi halka açık satış mağazası yani doğrudan caddede, sokakta, Kızılay'da, Sıhhiye'de, İzmir'de, Ankara'da, Artvin'de ve en son Hatay Kırıkhan'a açtık bir tane yine, Gümüşhane'de, yani farklı yerlerde, Erzurum'da bu satış mağazalarını da açtık. Bu halka açık satış mağazalarımızda sadece kendi ürettiğimiz ürünleri satıyoruz. Tabii, burada amaç ticaret yapmak değil, ısrarla bunu vurgulamak istiyorum; hükümlülerimizin ve tutuklularımızın topluma yeniden katılmak için verdikleri o mücadeleyi vatandaşımızın da görmesini istiyoruz. Yani insanlara suç işlemiş bir profil değil, üreten, kendini toplumun bir parçası olarak görmek isteyen bir kitlenin olduğunu, bu gayretin verildiğini, bu emeklerin de toplum nazarında görülmesini istediğimiz için özellikle satış mağazalarımızın sayısını biz çoğaltmak istiyoruz. Özellikle vatandaşımız, bu satış mağazalarımıza gelen giden insanlarımız gerçekten ciddi memnuniyetlerini dile getiriyorlar. Ürün kalitesi noktasında gerçekten İşyurtları olarak bir marka değer olduk. Fiyatlarımızın uygun olması tabii ayrı bir şey. Biz kâr amacı gütmeyen için, maliyetlerimizin üzerinde, sürdürülebilir bir şekilde, kamu zararına sebebiyet vermeyecek şekilde fiyatlandırmaları yaparak bu ürünlerin pazarlamasını yapıyoruz.

Yine, halka açık satış mağazalarımızın dışında kantinlerimiz var; hem ceza infaz kurumlarında iç kantinler, dış kantinler, adliye lojmanlarında yine kantinler var. Yine, diğer kamu kurumlarında, adliyelerde, Yargıtayda, Danıştayda, farklı kamu kurumlarında satış mağazalarımız var. Buralarda da yine bu ürettiğimiz ürünleri biz hem personelimize hem vatandaşımıza sunmak istiyoruz, bu ürünlerden istifade edilmesini istiyoruz. Bu döngünün sürdürülebilirliği, devam edebilmesi için bu ürünleri pazarlamak amacı da tabii bizim kurumsal temel şeylerimizden bir tanesi.

Yine, sosyal tesis işletmeciliğimiz var. Hükümlüler, özellikle tatil yörelerinde, turistik bölgelerde daha önce yaşamış hükümlüler gerçekten bu işi biliyorlar. Yani bir restoran nasıl işletilir, bir misafirhane nasıl işletilir? Oraya ilgili daha önceki mesleki birikimlerini orada kullanıyorlar. Yine, bu alanda çalışabilecek hükümlüler de aynı şekilde burada gelip bu alanda eğitim alıyorlar ve burada da çok güzel dönüşler aldık. Yine, vatandaşın bu manada çok güzel memnuniyeti var. Dalaman'da bir restoranımız var yani o bölgede -biz de ziyaretlerimizde gördük- çok talep görüyor, civar ilçelerden gelen vatandaşlarımızdan, hatta teknesini çekip oradan akşam yemeğine gelip dönen tatilcilerden bahsedildi. Ciddi manada günlük 1.500-2.000'e yakın vatandaşımıza orada hizmet veriliyor. Sadece restoranımızda belki 80'e yakın hükümlü mutfak bölümünde, restoran bölümünde çalışıyor. Özellikle işi öğrenmek isteyen, bu işe meraklı olan hükümlülerin de birkaç ay içerisinde işi kavradığını ve ciddi manada orada bir meslek edindiklerini de bizzat müşahade ettik.

Yine, inşaat ve onarım iş kolunda da hükümlülerimize kamu kurumlarında inşaat, bakım, onarım, tadilat noktasında mesleki eğitimler veriyoruz ve bunları uygulamalı şekilde ceza infaz kurumlarımız, adliye binalarımız, kamu kurumlarımız, işte, eski okulların dönüşümü, köyevleri, buralarla ilgili tadilat, boya, badana, bu noktada da mesleki faaliyetlerini sürdürüyorlar.

Yine, kamu ve özel sektör iş birliği kapsamında da kurulan atölyelerimiz var. Burada da yine hükümlülerimiz bir mesleği öğreniyorlar ve orada bu mesleklerini icra ediyorlar. Bu şekilde de toplumla dirsek temasına geçiyorlar. Kurumlarımızın içerisinde yer alan bu atölyelerde, kurulan özel sektör atölyelerinde hükümlüler orada doğrudan meslek sahibi ustabaşlarından eğitim alıyorlar. Tekstilinden, ayakkabısından, farklı ürün gruplarından işi öğreniyorlar. Akabinde zaten yine kendi kurduğumuz atölyelerde de benzer üretimleri devam ettiriyorlar.

Evet, Sayın Başkanım, sayın vekiller; yine, hükümlü ve tutuklulara yönelik çalışma hakları ve mesleki kazanımlarımız var. Bunlardan da kısaca bahsetmek istiyorum. Hükümlülerimizle ilgili sosyal güvencelerimiz var. Ceza İnfaz Kurumları İşyurtlarında, İşyurdu atölyelerinde çalışan hükümlü ve tutuklularımız kuruma geldiklerinde, işbaşı yaptıklarında İşyurtları atölyelerinde, analık, iş kazası ve meslek hastalıkları sigortası kapsamında sigortaları yapılmaktadır. Bununla ilgili yine kanunda açık bir hüküm var, İşyurtlarıyla ilgili de böyle bir düzenleme, ekleme yapılmış; gelen hükümlülerimizin âdeta bu meslek liselerindeki hükümlüler gibi bu çalıştıkları dönemde sigortaları yaptırılıyor ve çalıştıkları süre boyunca da bu sigortalılıkları devam ediyor. Yine, çalıştıkları dönemde ücret alıyor hükümlülerimiz. Ceza İnfaz Kurumu İşyurdu müdürlüğümüzde çalıştıkları süre boyunca o atölyedeki veya İşyurdu müdürlüğündeki çalışmaları karşılığında da kendilerine ücret ödemesi yapılıyor. Tabii, bu aldıkları ücret onlar için şu noktada önemli: Ceza infaz kurumuna gelen hükümlülerin çoğu zaten ihtiyaç sahibi hükümlüler. Tabii ki devlet iâşesini karşılıyor onların, yeme içmesini karşılıyor ama onların da doğal olarak başka ihtiyaçları doğabiliyor yani sigara içeni var, farklı gıda maddeleri, orada farklı ürünler ve kişisel ürünleri kullanmak isteyen hükümlüler var. Bizim bu İşyurdu müdürlüklerimizde çalışan, atölyelerimizde çalışan bu hükümlü ve tutuklularımız aldıkları bu ücretle ciddi manada bu ihtiyaçlarını karşılıyor, hatta aldığı bu ücreti ailesine gönderen, üniversitede çocuk okuttuğunu söyleyip oraya gönderen hükümlülerin olduğunu da biz işittik. Tabii, hükümlülerin en azından burada kendi ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri bile ceza infaz kurumunda çok önem arz etmekte. Bu noktada da hükümlülerin aldıkları bu ücretin bu ihtiyaçlarını, kendi ihtiyaçlarını karşılamalarını sağlaması bizim için ayrıca bir önem arz etmekte.

Yine, bu İşyurdu müdürlüklerimizde çalışan hükümlü ve tutuklular tahliye olmaları sonrasında kendilerinden iadesi talep edilen... Sosyal ve ekonomik durumu iyi olan hükümlü ve tutuklulardan iâşelerin iadesi talep ediliyor ki bunların da bir muafiyetleri var. İşyurdu müdürlüğünde çalışan bu hükümlü ve tutuklulardan bu günlük iâşe bedeli alınmıyor, kendilerinden talep edilmiyor.

Yine, en önemli alanlardan, konulardan biri de bu çalıştıkları sürecin devamında çıraklık, kalfalık, ustalık belgesi alıyorlar. Yani hiçbir belgesi olmadan ceza infaz kurumuna giren hükümlü bir taraftan örgün eğitime yani ilkokul, ortaokul, lise eğitime devam ederken, bir taraftan da bizim atölyelerimizde doğrudan uygulamayı, teorinin yanında uygulama eğitimini de görerek geldiği noktaya ve mesleki birikimine göre bu belgelerini alıyor. Tahliye sonrasında da bu belgelerin ciddi işe yaradığını biz görüyoruz. Özellikle ustalık belgesi almış hükümlülerin bu belgelerle özel sektörde de çok rahat iş bulduklarını görüyoruz ki önümüzdeki süreçte de artık herkes her işi yapamayacak yani ustalık belgesi olmayanın bir işe girmesi ya da bir işi üstlenmesi... Önümüzdeki süreçte de bir zaruret, belki bir zorunluluk olacak. Hükümlünün bu süreci bu şekilde değerlendirmesi, hem meslek edinmesi, oradan ihtiyacını karşılayacak bir ücret alması ve çıkarken de meslek sahibi belgesini, ustalık belgesini cebine koyarak çıkması, onun belki de ilerideki hayatını kurtarabilecek bir vesile, bir araç olacak.

Yine, iş sağlığı ve güvenliği özellikle son yıllarda bizim en önemli addettiğimiz, üzerinde ısrarla durduğumuz konulardan bir tanesi. İşyurtları Kurumu olarak tüm çalışmalarımızın temelinde "önce insan" ilkesini her zaman ifade ettiğim gibi önemsiyor ve bunu tam merkeze koyuyoruz. Bu mesleki eğitim faaliyetlerimizin ön koşulu olarak kabul ettiğimiz iş sağlığı ve güvenliği kültürünü atölyelerimizde yaygınlaştırıyoruz. Bir organize sanayi bölgesine giden dışarıdaki bir usta, kalfa veya bir çalışan, özel sektörde çalışan bir işçi nasıl ki orada iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili gerekli tedbirlerin alınmasını istiyorsa biz de şu an ceza infaz kurumlarındaki iş yurdu atölyelerimizde de aynı şeyin olmasını istiyoruz. Oraya adım atan bir hükümlüyü, öncesindeki eğitimi, iş yapabilmesi için gerekli ekipmanları, makinaları, iş sağlığıyla ilgili diğer her tür alınması gereken tedbirin alınması noktasında da biz ısrarla takip ediyoruz. İnşallah önümüzdeki süreçte de bunun çok da güzel bir noktaya geleceğini değerlendiriyoruz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Başkanım, biraz hızlanabiliriz.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURTLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Tabii Başkanım.

Yine, satış mağazalarının dışında, bu ürünlerimizi fuarlarımız vasıtasıyla vatandaşlarımızla buluşturuyoruz. Tabii, bu fuarlarımızın da temel gayesi ticaret yapmak değil, para kazanmak değil çünkü biz bu ürünleri satmak gayesiyle hareket etsek hiç

fuarla gitmeden zaten doğrudan kamu kurumlarına ya da özel sektöre çok rahat satışı yapılabilir ama biz vatandaşımızın, hükümlünün ürettiği bu ürünü gelip görmesini, dokunmasını istiyoruz ve bunun da en güzeli fuarlar. Uzun yıllardır bu fuarlar devam ediyor, yirmi yılın üzerinde. Biz 2025 yılında 5 fuar yaptık. Tabii, burada, Anadolu'nun farklı bölgelerine dokunmaya çalıştık. Yani bir Mersin'de yaptık, Edirne'de yaptık, Van'da yaptık. Yani bir ay Van'da, iki ay sonra Edirne'ye gittik. Türkiye'nin farklı noktalarında yaptık ki her noktada bizim hükümlülerimizin ve tutuklularımızın el emeğinin vatandaştan tarafından görülmesini istedik. İnsanlar fuara geldiğinde, orada hükümlülerle temas kuruyorlar, ürünlere dokunuyorlar, o ürünün ne şekilde, ne şartlarda üretildiğini bizim personelimiz orada anlatıyor ve bu sefer o ürün bir anlam ifade ediyor, o ürünün bir manevi şeyi doğuyor. Yani, sıradan markete giden bir gıda ürünü alıyor veya bir tekstil ürünü alıyor, bunu mal olarak görüyor, "Ben 10 lira verdim. İşte, bunun ederidir, değildir; kalitelidir, değildir." bunu değerlendiriyor ama bizim kurumlara gelen, bizim özellikle fuarlarımıza gelip dokunan, bu ürünleri alan kişiler bunun bir anlam ifade ettiğini biliyor, bunun bir hükümlünün geleceğe dönük bir hayali, bir düşüncesi, tekrar ileride kurmak istediği bir hayatın ilk adımı olduğunu orada gözlemliyor. Bunlarla ilgili de çok güzel dönüşler aldık. Sadece 2025 yılındaki bu 5 fuarlarda 671 bin insanımız bu fuarlarımızı ziyaret etti ve her birinin de biz memnuniyetini bizzat müşahade ettik.

Yine, Sayın Başkanım, kıymetli vekillerim; satış mağazalarını, biraz önce ifade ettiğim gibi, son yıllarda artırmak için Erzurum, Gümüşhane, Kırıkkale, Kırşehir, Hatay, Adıyaman, Erciş, Nevşehir, Mersin ve Kırıkhan'a satış mağazaları açtık. Bu yönde bize gelen talepleri de değerlendiriyoruz ve yeni mağazaları da bu sayılara eklemek istiyoruz.

Yine, Diyarbakır Hâkimevini açtık. Çok güzel, Sur'da eski bir tarihî taş bina restore edildi. Çok da güzel, çok şık. İnşallah, sizleri orada biz misafir etmek isteriz. Yine, Foça'da aynı şekilde bir misafirhanemiz açıldı. 30 odalı, 35 yatak kapasiteli, 80 kişi kapasiteli bir misafirhanemiz. Yine, Tarsus'ta güneş enerjisiyle ilgili bir montaj atölyesi kurduk. Şu an, Ceza İnfaz Kurumları İşyurtları Müdürlüklerimizin enerji ihtiyaçlarını buralardan karşılamak için de böyle bir kısım çalışmalara, inşallah, başladık.

Yine, biraz önce ifade ettiğim gibi, teknolojik, elektronik ürünler üretmek istiyoruz. Şu gördüğünüz fırını İşyurtları Kurumu olarak biz ürettik. Bu fırının üretiminde de birçok hükümlümüz, tutuklumuz aktif olarak yer aldı. Yani, bunun yazılımı, projelendirilmesi, tasarımı, çizimi, kesimi, montajı yani her şeyini İşyurtları Kurumu olarak biz yaptık ve bunun temelinde de hükümlü ve tutuklu kardeşlerimiz, arkadaşlarımız var. Onlar gerçekten çok büyük emek verdiler, sahiplendiler. Şimdi, biz şu fırından 25 tane ürettik, seri üretimine başladık, ceza infaz kurumlarıyla başladık. Devamında da diğer kamu kurumlarından üretim talep eden olursa, inşallah, vermeyi düşünüyoruz. Bizim amacımız, bu tip, ileri boyutta, ileri düzeyde, inşallah, endüstriyel ürünler üretebilmek. Bunu da hükümlülerimizin, gerçekten, tam bu işe hâkim olarak bu üretimi yapabilmeleri, çıktıklarında da özel sektörde, dışarıda kendi işlerini mi kuracaklar ya da başka yerde mi, bu üretimlerin yapıldığı alanlarda çok rahat iş bulabilmeleri; inşallah, bu noktada, güzel bir seviyeye geldik.

Yine, Giresun'da da bir fındık işleme atölyesi kurduk. Yine, o bölgenin insanının özellikle bu alana hâkimiyeti olduğu için o bölgede de bu ürünler var. O bölgenin ürünü, o bölgenin insanı alıp, işleyip tüm kurumlarımıza, inşallah, pazarlıyoruz ve bu şekilde hem meslek öğreniyoruz hem de oranın, dediğim gibi, insanının, hükümlüsünün altyapısını da değerlendirmiş oluyoruz.

Yine, Marmara'da okul çantaları üretimine başladık. Yine, hükümlülerimiz tekstil noktasında kendilerini geliştirdiler. Bu ürettiğimiz ürünleri satış mağazalarında vatandaşlarımızın beğenisine sunuyoruz. Yani ihtiyacı belirleyip hükümlülerimize de bu alanda üretim yapabilecek mesleki kabiliyeti kazandırmak için gayret gösteriyoruz.

Yine, Adana'da şalgam üretimine yönelik bir atölye kurduk. O bölgenin hükümlüleri gerçekten zaten bu işi biliyorlar, orada da çok güzel, rahat bu işi yapabiliyorlar. Yani günlük 5 bin litre kapasiteli güzel bir tesis kurduk. Bu tesiste üretilen ürünleri de yine bizim kurumlarımıza gönderiyoruz, satış mağazalarına gönderiyoruz. Şimdi, bizim ceza infaz kurumlarında kalan hükümlülerimiz bu şalgamlardan çok da beğenerek içiyorlar, hatta özel sektörle mukayese edildiğini gördüm. Marka olarak addedilen birçok üründen de bu ürünün kaliteli olduğunu bizzat Adanalı arkadaşlar bize ifade ettiler, çok hoşumuza gitti. Hükümlülerimizin, tutuklularımızın eline sağlık.

Yine, Adıyaman'da, Sayın Başkanım, sizin memleketinin olması hasebiyle, orada bir tesis devraldık.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Hep beraber... Teşekkür ediyoruz gerçekten. Büyük gayret gösterdik bunun için.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Evet, sizlerin emeğine, gayretine sağlık Sayın Başkanım, sizlerin çok büyük emeği var.

Tabii, bu kurum tesis kurulmuş, işletilememiş, birkaç yıl beklemede kalmış. Sonra bize ulaştılar, dediler: "Ya, İşyurtları olarak siz bunu işletebilir misiniz?" Biz de "Olur." dedik. Tabii, orada, eski kurumda İşyurdu atölyemiz vardı, fiziki olarak da biraz yetersizdi. Bizim için de çok güzel oldu. Burayı bağlı cezaevine dönüştürüp İşyurdu müdürlüğü kurduk. Burada hem mevcut atölyeyi, birkaç makine de beklemek suretiyle o yörenin ürünlerini, o yörenin insanını, hükümlü ve tutuklu kardeşlerimizi biz burada meslek sahibi yapmaya, mevcut mesleklerini devam ettirmeye olanak sağladık ve şu an harıl harıl çalışıyor. O bölgenin üzümünü, cevizini, bademini, farklı farklı ürün gruplarını üretiyorlar ve buradan da Türkiye'nin her yöresine bu ürünlerin sevkiyatları yapılıyor. Daha önceki bütçe görüşmelerimizde Komisyon toplantılarında ikramlarımız vardı, işte, oradaki kuru yemişlerimiz, diğer ürünlerimiz; işte buradan, Adıyaman'dan gelen ürünlerimizdi. Yine, farklı kuru gıdalar vardı, yine bizim İşyurdu müdürlüklerimizde üretilen ürünlerdi.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Komisyonumuzdaki vekil arkadaşlarımız "Görmüyoruz, sadece bütçe görüşmelerinde mi geliyor?" diyorlar Sayın Başkanım.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Başkanım, şimdi siz söyleyince mahcubiyetim had saffhada. Aslında bizim bugün ikram etmemiz lazımdı. Kusuraumuza bakmayın, borçluyuz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Bugün ev sahibi biziz, estağfurullah.

Buyurun Başkanım.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Şimdi, Marmara Kadın Kapalı Ceza infaz Kurumu İşyurdu müdürlüğümüzde de geçen sene çikolata üretimine başladık. Tabii, biz istiyoruz ki insan fitratına uygun olsun yani hükümlülerimizin fitratına, kültürüne, geçmişteki birikimlerine uygun olsun istiyoruz. Marmarada da

kadın hükümlü ve tutuklularımız gerçekten çikolata üretmeye başladılar ve şu an emin olun, böyle bir marka oldu. Mağazalarda, bizim birimlerde "hayırlı olsun"a giderken herkes bu çikolatadan alıp götürüp ikram ediyor. Güzel bir şey oldu yani farklı bir ürün oldu, inşallah devam eder diye düşünüyoruz.

Evet, ifade ettiğim gibi Sayın Başkanım, önce insan, bizim için insan. Yani insanın olmadığı bir yerde yaptığımız şu faaliyetlerin ve şu çalışmaların bizim nazarımda bir anlamı yok. Biz ne kadar hükümlüyü bu mesleki faaliyetlere dâhil edersek, ne kadar hükümlü ve tutuklu kardeşimizi biz orada meslek sahibi yaparsak, ne kadar hükümlü ve tutuklumuz tahliye olması sonrasında bu öğrendikleri işi gidip orada icra edebilirlerse bizim en büyük kurumsal kazancımız bu. Biz burayı ölmeyecek, ömür boyu sürecek bir sevap hanesi olarak görüyoruz çünkü ekmeğini orada elde etmiş, dışarıda da bunu devam ettirmiş, sürdürebilmiş bir hükümlü ve tutuklu bizim için her şeyin öncesinde, her şeyin başında geliyor. Ya, şu kadar kâr yaptık, şu kadar para aldık, şu kadar üretim yaptık, bunlar bizim için madalyonun diğer yüzü ve geri kalan kısmı, teferruatı, aslolan burada kaç hükümlü... Ben müdürlerimizle toplantı yapıyorum, geliyorlar, ilk sorduğum soru şu: Bu atölyemizde kaç hükümlümüz çalışıyor? Bu atölyemizde kaç kişi... Gittiğim bir yerde, en son Konya'da yaşamıştım, yıllardır o atölyede çalışan bir personelimize ilk sorum şu oldu: "Bugüne kadar mobilya alanında sen kaç kişiyi yetiştirdin, kaç hükümlü ve tutukluyu meslek sahibi yaptın?" Tabii binlerce diye ifade etti bu rakamı, bu da bizi mutlu etti. İnşallah bu faaliyetlerimizin ve çalışmalarımızın sizler tarafından da bu şekilde değerlendirilmesini arzuluyoruz. Amacımızın, gayemizin, misyonumuzun ve vizyonumuzun bu olduğunu ifade etmek istiyoruz. Biz bu faaliyetleri yürütürken hiçbir şekilde A, B, C ayrımı yapmıyoruz, hiçbir şekilde suç, ceza, kişi, karakter, şahsiyet ayırımı olmuyor, yeter ki gelen hükümlümüz bu işi yapmak istesin, çalışmak istesin, biz onlara uygun, iş sağlığı ve güvenliğine uygun atölyeleri tahsis ederek mesleklerini icra etmeleri için gayret ediyoruz.

Ben, Sayın Başkanım sizi, değerli vekillerimiz sizleri şahsım, kurumum ve heyetim adına saygıyla selamlıyorum; sunumumu bu şekilde tamamlıyorum, saygılar sunuyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Şimdi şöyle yapacağız: Milletvekili arkadaşlarımızın, Komisyon üyelerimizin merak ettiği sorular olacak veyahut da katkıları olacak. Sizler bunları not alırsanız, toplu olarak sizden dönüş alalım. Burada cevaplayabildiklerinizi burada alalım, alamadıklarımızı bilgi gerektirirse yazılı olarak bize ulaştırırsınız.

Komisyon Başkanı olarak Başkanım, benim merak ettiğim iki soru var, oradan başlayıp sonra size söz vereyim.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYUURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Sayın Başkanım, soruları biz hemen hızlı bir şekilde toparlayıp mevcutta cevap verebileceğimiz konularsa, inşallah, hemen verelim; olmayanları ifade ettiğiniz gibi not alıp daha sonra, inşallah, dönüş yapalım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Başkanım, merak ettiğim birinci konu şu: Tabii, biz cezaevlerini çok sık olarak ziyaret ediyoruz. Bu Meclisimizin gerçekten kadim bir Komisyonu, daha öncesinde de çok ciddi anlamda cezaevlerine ziyaretler yapılmış. Hükümlü ve tutuklu haklarının ilerlemesi noktasında da ciddi bir mevzuat da oluşturmuş, müfredatı da var. Tabii, orada fark ettik "İşyurtları" diye de bir kurumumuz var. Biz oraya gidiyoruz, geliyoruz ama çok fazla içeriğini gerçekten bilmiyoruz. Komisyon üyesi arkadaşlarımız dediler ki: Biz kurumu da tanımak isteriz. Yani dışarıdan bakıldığı zaman Ceza ve Tevkifevlerinin içerisinde bir birimsiniz gibi görünüyor ama yapılanmaya, mevzuata baktığımız zaman dışındaymışsınız gibi görülüyor. Merak ettiğim birinci konu şu: Daha önce Meclise gelip böyle bir sunum yapıldı mı siz tarafından veyahut sizden önce?

İkincisi, şimdi, görebildiğim kadarıyla sizler aslında Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün personelleriyle hizmetlerinizi yürütüyorsunuz. Dolayısıyla onlar size görevlendirmeye personel verdiği kadar işler yürüyor, ben öyle anlıyorum. Bu, uygulamada sorun çıkarıyor mu? Yani mesela ben infaz koruma memuruyum, aynı zamanda kaynakçıyım, siz beni istediniz, otomatik olarak hemen ben size gönderiliyor muyum? Yine, yapılanmanızda, Sayın Başkanım, cezaevi müdürlerinin pozisyonunu anlamak istiyorum. Cezaevi müdürleri sizin personeliniz mi özlük hakları açısından, emir talimat açısından yoksa Ceza ve Tevkifevlerine mi bağlı? Bunu anlamak istiyorum.

Üçüncüsü de bizler heyet olarak -Komisyon üyelerimiz de uygun görürse- sizin bu faaliyetlerinizin olduğu bir yere inceleme ziyaretinde bulunmak isteriz. Bize örnek yer şurasıdır ya da şuralardır diye bir alternatif sunarsanız, Komisyon üyelerimiz de uygun görürse bir program dâhilinde oraları da ziyaret etmek isteriz.

Benim sorularım bunlar Başkanım, Naci Ağabeyden devam edelim.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYUURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Sayın Başkanım, soru soru mu gidelim, topluca alıp o şekilde mi gidelim?

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Yok, topluca.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYUURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Peki.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Naci Bey, buyurun.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, Sayın Başkanım, İşyurtları heyeti; ben de hoş geldiniz diyorum, sunum için teşekkür ediyorum.

Tabii, sunumunuzu ilgiyle izledik. Öncelikle başka ülkelerdeki uygulamalar ile bizim uygulamamızı bir kıyaslamayı rica edeceğim.

İkincisi de Sayın Başkanımızın dediği gibi biz cezaevlerine gidiyoruz. En son Meclisin aldığı karardan sonra yaklaşık 430 binin üzerinde tutuklu ve hükümlü vardı, şu anda herhâlde bu sayı 350 binin üzerinde. Bu 350 binin üzerindeki tutuklu ve hükümlünün İşyurtları ya da ekonomiye kazandırılması adına en fazla ne kadarı bu sisteme dâhil edilebilir? Onu sormak istiyorum. İçinizde işletme kökenli personel var mı? Yöneticilik kapsamında soruyorum. Tabii, bizim işletmelerimizde en büyük giderler özellikle işçilik giderleri, personel giderleri. Dolayısıyla, burada tutuklu ve hükümlülere verilen ücretler ile dışardaki ücretleri yüzde üzerinden kıyaslamayı, onu cevaplamanızı rica ediyorum.

Üçüncüsü de bu kadar uygun bir şekilde çalıştırılırken işletme mantığı içerisinde düşünülürse -siz ısrarla bir kâr gütmediğinizi söylediniz, tabii ki kuruluş amacı, kâr yapısın diye kurulmuş bir işletme değil ama- özellikle devletin her sektörde en

büyük olduğu düşünülerek devletin ihtiyaçlarını karşılamak üzere bu işletmeler daha aktif kullanılamaz mı? Kâr etme açısından da söylüyorum çünkü mesela şu içinde bulunduğumuz mobilyadan yapılmış bir dekorasyonu gayet rahatlıkla biz orada yapabiliriz, imal edebiliriz bunun daha uygununa gelmesi açısından. Bunları merak ettim.

Bir de elinizde şöyle bir istatistik var mı? Tabii, toplumun her kesiminden insanlar bugün dışarıda özgür olarak yaşarken başına herhangi bir iş gelip tutuklanabiliyor, hüküm alabiliyor. Dolayısıyla, bunlar seçilerek bunların ekonomiye kazandırılmasını değerli buluyorum. Elinizde sizin hiç, efendim, mesleksiz şu kadar insan tutuklandı, hükümlü oldu, cezaevlerine girdi... Bizim bu cezaevlerinde yapmış olduğumuz çalışmalar neticesinde... Çünkü biz de gittiğimizde gördük, kurslar var, bu kursların neticesinde meslek sahibi olarak 2025 yılı içerisinde sizin İşyurtlarınızda 77 bin insan çalışmış, bunların içerisinde meslek kazananların oranı nedir? Yani 77 bin kişinin içerisinde sertifika almış, çırakken girmiş usta olmuş olanların -mobilya, marangoz, inşaat sektörü gibi- oranı var mı elinizde?

Bir de tabii -az önce söylediğim gibi- devletimizin ihtiyaçları oluyor, işte tamir, bakım, boya badana, mobilya işleri gibi, bu İşyurtları, bu sistem devletin bu ihtiyaçlarında daha aktif kullanılamaz mı?

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Mustafa ağabey, buyurun.

MUSTAFA YAVUZ (Bursa) - Ben de şunu sormak istiyorum, baktım ama belki devam ediyordur, konusu gelmemiştir. Halıcılık, önceden çok ciddi zaman ve sıra noktası vardı, ilgi gören bir alandı, şu anda bu konuda bir çalışma var mı veya eskiye göre değişen faktörlerden dolayı yapılıyor mu? Onu sormak istiyorum.

Bir de ülkemizde maalesef birçok yangın oldu 2025 yılında, Bursa'da da aynı şekilde ve arazilerin yeniden ıslahı noktasında Orman Bölge Müdürlüğümüzle bir protokol yapıldı ve yeniden ağaçlandırma, tohumlama noktalarında tutuklu ve hükümlülerin de ciddi bir katkısı oldu. O konuda bir bilgi alabilir miyim? Bu çalışmaları genelleştirme noktasında, çalışmalarla ilgili veya başka kurumlarla ilgili bu tür ortak çalışmalarınız var mı veya planlanıyor mu? Onu merak etmişim.

Teşekkür ederim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Enis Bey...

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) - Benim izninizle bir temennim, bir de sorum olacak. Temennim şu: Uzun bir aradan sonra ilk defa bir cezaevinin aynı zamanda ıslah kurumu olduğunu anımsatan bir sunum yaptınız, o da şu: Yani bu "ıslah" meselesi Türkiye'de hakikaten çok göz ardı edilen bir şey. Yani içeride yatan insan sayısının çokluğu, bunun bu kadar pas geçilmesini bence çok ciddi bir sorun olarak ortaya koyuyor. Ama yine de bu iltifat veya bu övgüyü dile getirdikten sonra, dilerim ki cezaevlerindeki sayı çok hızla düşer, sizin müşteri ve istihdam sayınız da onunla beraber geriler. Yani çünkü sonuç olarak öyle veya böyle bu insanlar içeride.

Sorum gayet kısa: 77 bin kişi, yani çok kaba bir hesapla, bugün her 5 mahkûmdan 1'ini çalıştırıyorsunuz siz tutuklu veya hükümlünün. Fakat benim gördüğüm bir dolu cezaevinde aynı zamanda özel şirketler de üretim yapıyor. Bu, sizin özellikle tercih ettiğiniz alanlar, mesela tekstil alanında sizin, demin baktığımda, işte, 100 küsur işletmeniz var; o işletmeyi özellikle mi bırakıyorsunuz birine?

Bu sorunun altında yatan başka bir soru daha var, o da şu: Şimdi, siz eninde sonunda devletsiniz yani bu insanlar tutuklu ya da hükümlü, içeri giriyorlar, işte iase bedeli almıyorsunuz, âdeta komik diyebileceğim bir ücrete de çalıştırıyorsunuz ama aynı avantajı niye kalkıp da bir özel şirkete tanıyorsunuz? Sorum bu.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Salih Bey, buyurun.

AHMET SALİH DAL (Kilis) - Evet, teşekkür ediyorum ben de.

Sayın Başkanım, özellikle, tabii, insanı merkeze alan bir yaklaşımla yaptığınız bu faaliyetler çok kıymetli. Dolayısıyla sizleri tebrik ediyorum, teşekkür ediyorum. Ama bunların çok yaygınlaştırılması gerekiyor, özellikle çocuk cezaevlerinden de başlamak gerekiyor. Çünkü çocuğun çıktığı zaman dışarıda bir meslek sahibi olması çok kıymetli, yoksa 40-50 yaşına gelmiş olan insan; evet, onun için de kıymetli ama çocuk kadar değerli.

Bu marketlerin çoğalması gerekiyor. Ben gidiyorum bazen Ankara'daki marketlere, ben Kilis Milletvekiliyim, Kilis'te de bir market isterim şartlar uygunsa.

Tekrar teşekkür ediyorum, emeğinize sağlık.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Ömer Faruk Bey, buyurun.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Ben de hepinizi tekrardan saygıyla selamlıyorum.

Sunumlarınız için de teşekkür ediyorum.

Sunumlar güzeldi, gerçekten bir ara tutuklanmayı düşündüm çünkü ailelere para göndermeye kadar gitti bu iş, çocuklarını okutmaya kadar gitti.

Ben biraz işin emek kısmındayım, vekil arkadaşlar da biraz bahsetti. Şimdi, iş yurtları uzun zamandır "meslek edinme" başlığıyla anlatılıyor ama ben biraz dün akşam baktım, bu toplantıdan haberim olduktan sonra baktım; fiyatları sordunuz, ben elimdeki rapora göre söyleyeyim, doğru mu bilmiyorum, siz teyit edersiniz. Çıraklar 5.750 lira alıyor, kalfalar 6.095 lira alıyor, ustalar da 6.325 lira alıyor. Yani bunlarla ailelerine nasıl para gönderiyorlar ya da çocuklarını nasıl okutuyorlar, bunu gerçekten anlamış değilim. Burada, hani mesleklerini devam ettirmek ya da yeni meslek kazanmak konusunda diyeceğim yok, bunlar güzel şeyler, topluma kazandıran şeyler, bunlar güzel şeyler ama burada müthiş şekilde bir emek sömürsünden bahsediyoruz. Yani "Devlet yeme içmesini karşılıyor." dediniz ama ben cezaevlerini çok iyi bilen biriyim, tahliye olduktan sonra devlet o parayı, yeme içme parasını senden tekrardan geri istiyor. "İase bedeli burada alınmıyor." dediniz ama bunu bilmiyordum, bu çalışanlardan alınmadığını bilmiyordum ama benim bildiğim kadarıyla devlet yedirdiği içirdiği şeyleri tekrardan geri istiyor.

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) - Ödeyen yok ama istiyor.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Hayır, icraya veriyor. Ben söyleyeyim size, devlet icraya veriyor, devlet 1 lirasından vazgeçmez, o yaşadığı sürece devlet istiyor yani, sigortalı çalıştığı sürece istiyor.

Şimdi, ben buradaki emek sömürsünden bahsediyorum, bu fiyatlar gerçekten çok komik. "Kâr etme amaçlı çalışmıyoruz." dediniz, "Kâr güdümlü çalışmıyoruz." dediniz ama yani bir aylık ücret 5 bin-6 bin lirayla nasıl yapacaklar? "Özel gereksinimleri var." dediniz. Ben işin sadece emek kısmındayım. Burada bu kadar, 77.186 kişi çalışıyor. Yani sunumlarınızdan bunu anladık, çok da güzel kâr kazandırıyor sizlere ama verdiğiniz ücret çok komik. Yine, baktığımda, sigorta konusunda da ondan da bahsettiniz. Şeyde diyor ki: "İş kazası, meslek hastalığı, analık sigortası kapsamındadırlar." Uzun vadeli sigorta kollarına tabi olabilmek için isteğe bağlı sigortalılık gerekmektedir. Ancak SGK tarafından paylaşılan verilere göre, 2026 yılı itibarıyla isteğe bağlı sigorta primi 10.899,90 liradır. Yani bu tutar mahpusların aylık gelirinin yaklaşık 2 katıdır. Bunu da yatırıyorsunuz dolayısıyla. Yani bir iş güvencesi, bir sigortası da benim anladığım kadarıyla yok. Yani burada bu kadar güzel şeyleri gerçekten iyi anlattınız, sunumlar çok süper; burada bu emeğin karşılığını da alsalardı bence hiçbir problem yoktu ama benim gördüğüm kadarıyla burada büyük bir emek sömürsü var.

AHMET SALİH DAL (Kilis) - O sigorta primi kadar biraz alsa...

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - 2 katından fazla...

AHMET SALİH DAL (Kilis) - Onun kadar alsa...

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Yok, yani orada ne olursa olsun bir emek varsa, benim şeyim bu, en azından emeğinin karşılığını alabilir. Yani asgari ücret, bu kadar kâr güdüyor orada; tamam, hem topluma kazandırsın hem meslek öğrendirsin hem de -Müdürümün dediği gibi- ailesine para göndersin, çocuklarını okutsun cezaevinde. Yani öyle diyor ama bu parayla mümkün değil.

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) - Vekilime ilaveten bir tek soru sorabilir miyim?

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Buyurun.

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) - Ne zaman bu işçi ücretlerine yani daha doğrusu tutuklu ve hükümlü işçi statüsündeki kişilerin ücretlerine zam yapıldı? Veya bu zam otomatik mi yani bütçeyle mi geçiyor?

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Neye göre belirleniyor? Aslında bunu sormak lazım. Bu fiyatlar neye göre belirleniyor? Mesela, atölyeler büyüyor, mahpusların payı aynı oranda azalıyor. Bir sürü atölyeden bahsedildi, şeylerden bahsedildi, her gün... Yarın öbür gün Kilis'e de açarlar büyük bir ihtimalle, açılın, ben açılmasın demiyorum ama bu kadar pasta büyürken neden bu emeğin karşılığını alamıyorlar? Yani en azından tam anlamıyla olsa belki bugün 77 bin kişi değil, cezaevinde tutuklu bulunan hükümlülerin, tutukluların belki yarısından fazlası çalışacak; o zaman tam meslek sahibi olacaklar, gönüllü olarak çalışan çok kişi olacak diyorum.

Teşekkür ediyorum.

Her zaman muhalefet etmek istemiyorum ama gerçekten edilecek yani, edilmesi gerekiyor.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Başkanım, Naci Bey'in sorusuna sadece ben bir ek yaparak... Aslında sorum vardı ama ben zaman açısından şey yaptım, o soru havada kalmasın, kıymetli.

Şimdi, yani ticarete, üretimde bulunan sektörler çok yüksek maaşlar ödeyerek mesela CEO'lar tutuyorlar, çok büyük paralar harcıyorlar. Sizler de mesela bizim meslektaşlarımız sizsiniz, hepimiz hukukçuyuz; siz bu ürünleri belirlerken, bir sektöre ilgili karar alırken, pazarlamasını yaparken şeyi nasıl kuruyorsunuz yani buradaki yapı nasıl oluşuyor? Piyasadaki arz talep ilişkisi nasıl oluşuyor? Bir ürünün estetiğine, buna kim karar veriyor? Yani diyelim ki herhangi bir markanın çok üst seviyede para, insan, emek harcayarak yaptığı bir işi siz nasıl yapıyorsunuz? Buradaki karar mekanizması kim, nasıl çalışıyorsunuz veyahut da nasıl ikna oluyorsunuz? Ben bunu da hakikaten öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Sayın Başkanım, kıymetli vekillerim; ben teşekkür ediyorum.

Sorularınız gerçekten yani sorulması gereken, gerçekten irdelenmesi gereken konular. Bizim de gündemimizde olan, dönem dönem konuştuğumuz, değerlendirdiğimiz konular. Hatta, ilk göreve geldiğimde benzer soruları -Sayın Ömer Faruk Vekilimizin de ifade ettiği gibi- benim de kendi kendime sorduğum dönemler tabii ki oldu.

Olaya şu açıdan bakılması gerektiği düşünüyorum, soruları cevaplamadan önce genel bir perspektif olması açısından: Burası Ceza İnfaz Kurumu, burası dışardaki A, B, C, özel sektör, özel bir fabrika değil. Buraya gelen hükümlü ve tutuklu kardeşlerimiz cezalarının infazı için geliyor. Yani özel sektörde tamamen dediğiniz gibi bir iş yerinde, bir fabrikada işe giden, çalışan bir kişi, şahıs olsa zaten dediğiniz tamamen... Ama burada cezaların infazı var, Sayın Enis Vekilimin dediği gibi hükümlülerin ıslahı var. Yani bu farklı ve komplike bir durum. Olayı sadece ücret, sadece işte dışarıdaki alınan ücret niye verilmiyor noktasında sorguladığımız zaman ortaya farklı şeyler çıkıyor. Yani burada ifade ettiğim gibi, hükümlüye, ceza ve infaz kurumunda yer alan hükümlüye siz tutup da bir yüksek ücret ödeseniz, asgari ücret ödeseniz o zaman suça özendirirsiniz. İnsanlar asgari ücret veya daha fazla... İnsanlar bu sefer yarın "Dışarıda iş yok, güç yok, ben cezaevine gireyim de hazır orada asgari ücret, maaşımı alayım." dese bunu nasıl izah edeceğiz? Özellikle bir dönem "Sağlık, işte, giderleri olmayan, tedavi ettirebilmek için, tedavi olabilmek için cezaevine giriyor. İşte, şunu şunu yapabilmek için cezaevine giriyor." diye söylemler, bir kısım şeyler oldu. Yani ceza infaz kurumunda böyle bir şey, ücret verilmesi durumunda bunun bu noktada bir irdelenmesi gerekir.

İkincisi, ya bu işin sadece hükümlü ve tutuklusunu, suçlusu yok; bir de mağdur tarafı var. Şimdi, mağdura nasıl izah edeceksiniz? Şimdi, cezaevinde cezasını çeken, suçundan dolayı orada infaz sürecini yaşayan bir hükümlü veya tutuklu dışarıda bulamadığı işi burada bulmuş ve burada da güzelce de maaş, ücret alıyor, ödeme yapılıyor. Şimdi yarın mağdur taraf "Ya hem suç işliyor hem devlet cezaevinde bakıyor, bir de şu kadar da maaş veriyor." dediği zaman bu suç-ceza dengesini nasıl ayarlayacaksınız? Yine, toplumda özellikle cezasızlık algısı diye son dönemde sürekli konuşulan bir söylem var. Şimdi, böyle bir durumda cezasızlık algısını nasıl çözeceksiniz? Bir insan cezaevine girmiş, dışarıdaki ücretin aynısını alıyor, burada devlet her imkânı da karşılıyor. Dışarıdaki asgari ücret alanın ev kirası, yakacağı, elektriği, suyu, bir sürü farklı giderleri var ama ceza infaz kurumundakinin bu giderlerinin hiçbirisi yok, hiçbirisi yok ve suç işlemiş bir kişi cezasını infaz için orada bulunuyor. Bu dengeyi güdebilme için -Sayın Başkanım, ifade ettiğiniz gibi hepimiz hukukçuyuz- yani bu konuda toplumsal vicdanı da zedelemeyecek bir çözüm üretilmesi gerekir.

Bu şekilde bu sürecin tamamlanması gerekir. Şimdi, dediğiniz yaklaşımları sergileyip böyle bir ortam, böyle bir ücretlendirme, ücret ödeme ya da başka başka şartlar sağlarsak o zaman bu toplumdaki bu barışı nasıl dengeleyip nasıl koruyacağız? Tüm bunların beraber, aynı anda düşünülmesi, masaya yatırılması, ona göre bir ücretlendirme politikası belirlenmesi gerekiyor.

Bu genel açıklamalardan sonra, Sayın Başkanım, ben kısa kısa sorulara cevap vermeye çalışacağım. Ama tabii, bu sorular sorulurken sonuçta buraların ceza infaz kurumları olduğunun ve hükümlülerin burada cezalarının infaz edildiğinin unutulmamasını ben istirham ediyorum.

Şimdi, evet, personel durumu bizim zaten en sıkıntılı, en zor alanımız. İfade ettiğim gibi, 93 yılında genel müdürlük kurulmuş, aslında İşyurtlarıyla ilgili ayrı, müstakil bir genel müdürlük ve personel birim yapılanmasının olması gerekir. Bu kurumun sürdürülebilirliği için, özellikle uzun vadede tamamen şu konuştuğumuz minvalde devam edebilmesi için müstakil bir yapısı, onun yanında müstakil kadroları, ayrı bir tamamen kendi alanı belki olması gerekir. Bu noktada biz...

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Başkanım, siz doğrudan doğruya Adalet Bakanımıza mı bağlısınız?

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Biz Adalet Bakanlığına bağlıyız doğrudan doğruya. Ayrı bir özel bütçemiz var, Adalet Bakanlığına bağlıyız.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü içerisinde değilsiniz.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Değiliz. Bizim Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne organik...

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Bunu özellikle soruyorum, tutanaklara geçsin diye soruyorum.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Anladım Başkanım. Bu açıklamayı ben sonraki soru diye şey yaptım ama ben o zaman onunla devam edeyim. 2018 yılına kadar Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü içerisinde bir daire başkanlığı alt birim olarak çalışagelmiş. Bu 93-94'teki Genel Müdürlük olduğundan sonraki süreçten bahsediyorum. Tabii, 2018 yılında Cumhurbaşkanlığı sistemine geçilince burası özel bütçeli, müstakil birime dönüştürülmüş ve doğrudan Adalet Bakanlığına bağlı birim olmuş. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüyle organik bir mevzuat boyutlu bağımız yok. Tamamen ayrı, kendi üst kurulu olan, biraz önce ifade ettiğim İşyurtları Yüksek Kurulu olan, taşra ve merkez teşkilatı bulunan, mevzuatsal olarak müstakil bir birim, organik olarak ayrı bir birim. Ama personel noktasında, ifade ettiğiniz gibi, bize görevlendirilen Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü personeli üzerinden taşrada faaliyetlerimizi yürütüyoruz. Tabii, bunun bizde sıkıntısı oluyor mu? Tabii ki oluyor. Özellikle son yıllardaki sayısal artış, bu atölyeleri daha da büyüterek daha da fazla hükümlüyü biz bu sisteme dâhil etmek istiyoruz. Bu da tabii ciddi bir personel ihtiyacını doğuruyor. Bir taraftan hükümlünün artması, bir taraftan da bizim faaliyetlerimizin artırması, yeterli miktarda personel olmayınca bir kısım sorunlara tabii ki sebebiyet veriyor. Ama biz bunu Bakanlık olarak çözmeye, ihtiyaç olan personelleri buraya istihdam etmeye çalışıyoruz. Özellikle personel alımlarında bizim infaz koruma memurlarımızda teknik personellerimiz var. İşte mühendislik bitirmiş, makine mühendisi, inşaat mühendisi, gıda mühendisi olan infaz koruma memurlarımız var. Onların da biz taşrada işyurdu atölyelerinde görevlendirmelerini sağlayarak onların doğrudan üretim bandında ve meslek edindirmede usta öğretici olarak, orada birimde sorumlu personel olarak görevlendirilmelerini istiyoruz. Bu şekilde bunu çözmeye gayret ediyoruz.

En son bir çalışmamız olmuştu. Biz tüm Türkiye'deki işyurtlarımızla ilgili tek tek teknik personel ihtiyaç analiz listesi hazırlamıştık "Hangi işyurdu müdürlüğümüzün hangi atölyesinde hangi mühendis ve teknikere ihtiyaç var?" diye. Tabii ki 300'ün üzerinde böyle bir ihtiyaç listesi çıkmıştı. Düşüncemiz, aslında bizim buradaki gönlümüzden geçen, bu taşradaki bizim müdürlüklerimizin atölyelerinde teknik personelin güçlendirilmesi, mümkünse tabii ki bize kadrolar ihdas edilmesi, olmaması hâlinde en azından Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü kadrosundaki teknik personelin sayılarının daha artırılarak buraya yönlendirilmesi. Bu çözümü bu şekilde kısa vadede çözebiliriz diye düşünüyorum. Ama tabii ifade ettiğiniz gibi her zaman istediğimiz personeli hemen bize görevlendirin dediğimiz an bu personelimiz gelmiyor. Çünkü ceza infaz kurumlarının da kendi ihtiyaçları var.

Evet, ziyaret noktasında, Sayın Başkanım, tabii ki biz memnuniyet duyarız. Sizi cezaevlerinde işyurdu müdürlüğü atölyelerimizde ağırlamak bizi onurlandırır. Tabii, biz sizi orada ağırlarken cezaevi, ceza infaz kurumu boyutuyla değil, işyurdu müdürlüğü boyutuyla ağırlarız, atölyelerimizi gezdiririz, oradaki üretimi, üretim bantlarını, meslek edindirme faaliyetlerimizi, hükümlülerin gerçekten bu işe nasıl gönül verdiklerini, nasıl bu işi kendi iş yerleri gibi sahiplendiklerini, nasıl böyle ellerini, böyle yüreklerini ortaya koyup o atölyede çalıştıklarını biz sizlere göstermekten emin olun mutluluk duyarız. İnşallah bu noktada Niğde İşyurdu Müdürlüğümüz var ki belki onlarca ilin üzerinde, bir organize sanayinin üzerinde üretim yapan bir kurumumuz; orada ağırlamak isteriz. Foça'da var, yine çok güzel, orada çok büyük, Türkiye'nin en büyük işyurdu atölyelerimiz var; orada ağırlamak isteriz. Sizin uygun göreceğiniz, takviminizin uygun olduğu yer bizim için de uygun olur Sayın Başkanım. İnşallah sizi orada ağırlar, bizzat atölyede tek tek gezip hükümlüleri de dinleyerek yani "Bu işi niye yapıyorsun, neden yapıyorsun, amacın ne?" orada bizzat sahada da bunları biz sizlerle müşahade etmek isteriz. Tabii ki biz geziyoruz, hatta ben gittiğim bazı yerlerde hükümlülerle konuşuyorum "Bu işi yapıyor muydun, daha öncesinde bu mesleğin var mıydı?" diye. Hatta gittiğim bir yerde makinanın başına oturdum, dikiş makinasının başına tekstil atölyesinde; hükümlüye orada "Nasıl yapıyorsun, bana da öğret bu işi." dedim. Hükümlü kardeşimiz bana dikiş dikmeyi gösterdi. Şimdi, öğrenmiş, "Şöyle yapacaksın Başkanım, şöyle yapacaksın, işte şunu şöyle tutacaksın..." Yani bunlar gerçekten çok farklı bir şey. Bu ne hükümlünün orada cezaevinde yatmasına benziyor ne dediğim gibi infaza, infaz süresine benziyor, bu farklı bir duygu. Elhamdülillah biz bunu yaşıyoruz, sizlerle birlikte de orada ben bunu yaşamak isterim Sayın Başkanım.

Şöyle kısa kısa ben sorulara devam etmek istiyorum. Ama olur ki eksik kalan yerlerimiz varsa biz bunları da sonra tamamlarız.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Lütfen Başkanım.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Naci Vekilimizin ifade ettiği gibi, başka ülkelerdeki uygulamalarını... Tabii ki bu model bizim Türkiye'de yürüttüğümüz, ülkemizdeki modelimiz birçok ülke tarafından rol model alınmış durumda. Bizim gördüğümüz, Avrupa'da, işte Çin'de, farklı yerlerde resmî ve

gayriresmî edindiğimiz bir kısım bilgiler var. Özellikle Avrupa'da, bizim en son 5 mühendis arkadaşımız Akdeniz Üniversitesinin yaptığı bir proje kapsamında, bir Avrupa Birliği projesi kapsamında gittiler. Bu noktada da hâkime hanım konuyu takip etti. Kısaca o cevaplarsa daha böyle teknik ayrıntılarında bilgi verebilir.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU TETKİK HÂKİMİ NESLİHAN GEDİKBAŞ - Cezaevlerinde protokol kapsamında Almanya, Portekiz, İspanya ve Türkiye olarak 4 büyük ülke bulunmaktaydı. Organik tarımın cezaevlerinde uygulanabilirliği üzerine bir projeydi bu. Bu proje kapsamında da en son heyet olarak Portekiz'e gidildi. Portekiz'deki cezaevleri incelendiğinde, bizim tarım alanlarımıza ve yaptığımız çalışmalara göre onların yaptıklarının hobi bahçesi niteliğinde kaldığını gözlemledik biz. Almanya ve İspanya'dan Türkiye'ye geldiğinde bizdeki tarım çalışmalarının çok ileri düzeyde olduğunu, kendileriyle karşılaştırılamayacağını deklare ettiler, bu yönde de bir rapor düzenleyip bize ilettiler. Onlara göre çok çok ilerideyiz biz, İşyurtları uygulamaları anlamında söylüyorum bunu.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Peki, teşekkür ediyorum.

Yine, bize Türki Cumhuriyetlerden gelen heyetler var, bizim atölyelerimizi gezip görüyorlar hatta en son 2022'yi, deprem günüydü, biz dönüş yaptık oradan acil. Orada Kırgızistan Adalet Bakanlığı davet etmişti "Ceza infaz kurumlarındaki üretimlerle ilgili, meslek edindirme ve hükümlülerin ıslahına yönelik ne yapılabilir?" diye; biz oraya gitmiştik, orada da yine benzer bir sunum yaptık; onlar da bizim modele benzer bir modele orada çalışacaklarını söylemişlerdi. Daha önceki yıl Türkiye'ye gelmişler, bizi görmüşler ve sistemi çok beğenmişlerdi. Yine, farklı ülkelerden de görüştüğümüz, işte, geldiklerinde bizim İşyurtları atölyelerimizi inceleyen ülkeler var.

Sayın Başkanım, dünyadaki uygulama noktasında biz çok ileri bir düzeydeyiz. Yani hükümlülerin bu kadar komplike, Türkiye'de tüm ülkeye yayılmış bir eğitim formatıyla istihdam edilmeleri, onların ıslah edilmeleri, onların geleceğe hazırlanmaları diğer ülkelerde yok. Tabii, bunun farklı sebepleri var; hükümlü ve tutuklu sayısı onlarda bizdekine göre biraz az. Yine, bizde daha dağılmış bir ceza infaz kurumları sistemi var ve dediğim gibi, en önemlisi, bizim modern infaz sistemindeki temel anlayışımız hükümlünün sadece ceza infaz kurumunda dört duvar arasında yatırılması değil, onun ıslahı ve topluma yeniden kazandırılması ki şu an bizim infaz sisteminde de bunun en güzel, en uygun alanı, açılım alanı İşyurtlarının faaliyetleri ki bunu da şu an farklı ülkelere anlatıyoruz geldiklerinde. Belki Türkiye'nin dışında farklı ülkelerde de bize benzer yapılanma sistemini kuracaklar, kurmak istiyorlar.

Yine, sayın vekilimizin kapasite konusunda sorusu oldu; doğru, biz de aynı düşüncedeyiz. İlk geldiğimizde aşağı yukarı 2022'nin ortalarıydı, Covid'den kaynaklı olarak özellikle atölyeler yüzde 25 seviyesine düşmüştü; üretimlerin, çalışmaların, meslek eğitimlerinin sayıları düşmüş, çok azalmıştı. Biz öncelikli olarak onların yeniden tam kapasiteye dönüşmesi için gayret ettik. Akabinde bir modernizasyon yani makine ve ekipman, 60'lı yıllardan beri kurulmuş kurumlarımız var, onların modernize edilmesi için bir gayret gösterdik ve en önemlisi, kendimize hedef koyduk, dedik ki: "İlk yıllarda en az 100 bin hükümlü ve tutuklu kardeşimizi bu meslek edindirmelere dâhil edelim, sonra bu sayıyı 150 bine çıkaralım." Akabinde de ilerleyen yıllarda yani "Acaba herkesi bu sisteme dâhil edebiliriz miyiz?" diye bir gayrete girdik. Belki 50-60 binlerdeki sayı şu an 77 bine çıktı ve bu, yıllar içerisinde de inşallah kademeli olarak artarak gidecek.

Şunu özellikle belirtmek istiyorum: 77 bin sayısı aynı anda çalışan hükümlü sayısı değil, ifade ettim ama yanlış anlaşılma sebebiyet vermesin diye tekrarlıyorum. Yıl içerisinde -bunun içerisinde bir hafta çalışanı da var, bir ay çalışanı da var, bir yıl çalışanı da var- bizim sisteme dâhil olup mesleki eğitim almış toplam hükümlü sayısı bu. İnşallah, önümüzdeki süreçte bu kapasiteyi kullanmak istiyoruz. Ülkemizin elinde bu kadar büyük bir imkân varken, yüz binlerce hükümlü ceza ve infaz kurumlarında varken, üretim olarak yerli ve millî ekonomiye bu kadar büyük destek verecek bir kapasitemiz varken neden bunu kullanmayalım? Bu kapasiteyi kullanırsak, daha fazla üretim yaparsak, kamunun ihtiyaçlarını buradan daha fazla karşılayabilirsek tabii ki devletimizin çok büyük bir kazanımı olur burada. Özellikle buradan elde edilen gelirlerle ceza infaz kurumlarımızı daha modern yapabiliriz, adliyelerimizi yapabiliriz, hükümlülerimizin barınma imkânlarını daha modern şekilde inşallah tasarlayabiliriz. Bu gelirleri de zaten burada kullandığımız için kapasitenin artırılması aslında yine bizim kurumlarımıza da artı olarak dönüş sağlar diye düşünüyoruz.

Yani daha fazla kâr... Yani tabii ki şu konuştuğumuzun bir sonraki aşaması zaten bu. Ticaretin, paranın, üretimin olduğu yerde tabii ki bir kârlılık olmak zorunda. İfade ettiğim gibi, sistemin sürdürülebilir olması için kamu zararına sebebiyet vermemesi gerekir. Şimdi, sadece hobi düzeyli, 8-10 hükümlüyle bu işi yaparsanız 3-5 tane eliş düzeyinde... Hatırlarsınız belki, hani benim yaşım az çok elveriyor, çoğu vekilimizin yaşı da elveriyordur; hükümlüler incik boncuk işleme, tespih, çakmak kabı, onları yaparlardı. Biz şimdi onlarla uğraşmıyoruz, onları yapmak basit, maliyet yok, pazarlamayı da gerektirmiyor ama bizim şu anki büyük atölyelerimiz gerçekten yüzlerce hükümlünün çalıştığı yerler. Niğde'de toplam hükümlü sayısını hatırlamıyorum ama 800-900 civarında hükümlü çalışıyor atölyelerde. Sabah âdeta gonk sesiyle herkes koşuşlarından dağılıyor, atölyelere dağılıyor, orada mesai bitene kadar çalışıyor, üretiyor ve gerçekten canla başla yani bir mutlulukla bu işi yapıyor, akşam olduğunda da herkes evine döner gibi koşuşuna dönüyor. Bu insanı yarın biz topluma gönderdiğimiz zaman da inşallah aynısını yapacak.

Burada tabii ki üretim arttığı zaman, rakamlar büyüdüğü zaman biz kâr marjlarımızı yükseltebiliriz, buna bir engel yok. Sayın Başkanımın da ifade ettiği gibi, biraz önceki soruya ek olarak "Neye göre belirleniyor bu fiyatlar?" Yani biz maliyet hesabı yapıyoruz önce. İşte, bunun hammadde ne kadar, bizim üretim giderlerimiz ne kadar, işçilik giderlerimiz ne kadar, sigorta primleri ne kadar; bunu hesaplıyor arkadaşlar, onun üzerine yüzde 10, 20, 25, duruma göre... Tabii, bu üretilen ürünün de piyasada rayiç fiyatını da bir görmek gerekiyor. Şimdi, üretimi doğrudan olarak piyasaya sürdüğünüz zaman bu sefer diğer esnaf itiraz ediyor. Şimdi, bir yerde, özellikle vatandaşa satış yaptığınız bir mağazada yandaki mağaza gelip "Ya, siz niye uygun, daha düşük satıyorsunuz? Bu fiyatlar niye bu kadar farklı?" diyor. Burada bu üretimi yapan diğer sektörleri de mağdur etmeden uygun bir şekilde ama yüksek kâr marjlarına da kaçmadan bu ürünlerin biz pazarlanmasını yapıyoruz. Tabii, ülkemizde de bir enflasyon olgusu var yani şimdi ürettiğimiz bir üründe biz hammaddeyi üç ay, dört ay, beş ay veya altı ay önce alıyoruz. Ürettiğimiz bir malı altı ay sonra sattığımızda aynı üretimi yapabilmek için hammadde almamız gerekiyor; şimdi, satış fiyatıyla biz eğer o hammaddeyi alamayacaksak bu, kamu zararındır, ona da sebebiyet vermememiz gerekir. Dolayısıyla, bu şekilde, kurumdaki yetkili AR-GE'de çalışanlarımız, idarecilerimiz,

taşıradaki yönetim kurulunda görev yapan personellerimiz bu noktada belirleyici rol alıyor; piyasa, üretim, maliyet hesaplamaları yapıyorlar ve bu şekilde de üretim zincirimiz devam ediyor.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Başkanım, özür diliyorum.

"378 adet iş yurdu var." demiştiniz. Bunların işletme mantığı içinde kasası tek yerden mi idare ediliyor, her biri ayrı ayrı kendi gelir gider dengesini sağlıyor mu?

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Sayın Vekilim, her birisi ayrı harcama yetkilisi; her birinin ayrı bütçesi, kasası var. Herkes kendi giderini, gelirini, harcamasını kendisi yapıyor.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Kârlılık oranlarına baktığımızda "Şu yurdumuz daha kârlı." diyebileceğiniz bir şey var mı?

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Şöyle: Şimdi, 378 iş yurdu müdürümüz var ama bizim ciddi manada üretim yapan, ciddi manada atölyesi olan kurumlarımız bu sayının çok çok altında, belki yüzlerle ifade edilir, iş yurdu müdürlüğü olarak söylüyorum. Bir iş yurdu müdürlüğünde 25-30 tane atölye olan, üretim yapılan farklı sektörler var, Niğde gibi, İzmir Foça gibi, Edirne gibi, birçok yer gibi ama bazı yerlerde belli alanlarda uzmanlaşmış iş yurdu müdürlüklerimiz var; Bursa'da tekstil alanında, Kars'ta et, besicilik ve kombine alanında veya Narman'da aynı şekilde olduğu gibi. Şimdi, burada her biri kendi ürettiği miktara, atölye sayısına göre az ya da çok kâr yapabiliyor yani sınıflandırdığımız zaman, tabii, en büyük ilk 10 iş yurdu dediğimiz zaman, ifade ettiğim gibi, bunları sayabiliyoruz, biraz önce zikrettiğim yerleri sayabiliyoruz ama iş yurdu atölyelerinin tek gayesi burada kârlılık olmuyor. Şimdi, meslek edinme olunca, hele hele de ceza infaz kurumlarımızın ihtiyaçlarının karşılanması bazen ön plana çıkınca bu sefer şimdi başa baş, çok cüzi kârlarla üretim yapıyorsun, aslında ciddi bir yatırım var ama o kâr dediğiniz kısım düşük olunca bu sefer kârlı bir kurum olmaktan ziyade geri planlara düşüyor.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Başkanım, bir de bu İşyurtlarında çalışan tutuklu ve hükümlülerin tahliye olduktan sonra tekrar suç işleme oranları var mı? Biz, şunu diyebiliyor muyuz: "İşyurtlarında faaliyet gösteren, bu atölyelerde çalışan insanlarda suç işleme oranı diğerlerine göre yüzde bilmem kaç, şu kadar daha düşüktür." Elimizde böyle bir veri var mı? Az önce vekilimin sorduğu soruya bağlı olarak, tekrar bir daha cezaevine gelme durumu var mı?

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Sayın Vekilim, 4'üncü soru oydu, ben de tam oraya geldim, 4'üncü soruyu not almıştım "İstatistik var mı yani istatistiksel olarak alınmış bir sayı var mı, oran var mı?" diye. Bizim elimizde istatistiksel olarak bir sayı ya da veri yok. "Yani şu kadar hükümlü tahliye olduktan sonra cezaevine dönmedi, şu kadar hükümlü tahliye olduktan sonra özel sektörde iş buldu ya da kendi iş yerini açtı." diyebileceğimiz bir sayısal verimiz yok çünkü burada, dediğim gibi, biz hükümlülerin infaz süreciyle ilgilenmiyoruz. Bizim görev tanımlamamız, infaz kurumunda bulunduğu süreç içerisinde bu İşyurtları atölyelerinde mesleki eğitime gönüllü olmak şartıyla tabi olmaları, katılmaları, dâhil edilmeleri. Tahliye olduktan sonraki süreci biz bilmiyoruz.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Genel Müdürlükte böyle bir şey var mı?

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Onu bilmiyorum Sayın Vekilim, bizim dışımızda olduğu için.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Onu sorarız.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Yine, bize gelmeyen... Biz "77 bin hükümlü bizde çalıştı." dedik ama bu, üç, beş, on gün, bir ay, iki ay ya da üç yüz altmış beş gün. Ama bunun dışında kalan hükümlüyü biz bilmiyoruz yani onların sayısı, sayısal verisi, meslekleri var, yok. Dolayısıyla elimizde bu manada sayısal veri yok ama kaç tane sertifika aldı noktasında bir verimiz var, 17.244 hükümlümüz ustalık, kalfalık sertifikası almışlar son bir buçuk yılda.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Çok güzel.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Evet, çok iyi bir rakam.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Yani şöyle, bu hükümlülerin tamamına biz veremiyoruz, niye? Onun bir süresi gerekiyor yani belli süre devam etmesi, onun geçerlilik sınavlarına girmesi yani onları vermesi gerekiyor. Şimdi, hükümlü geliyor, çalışıyor atölyede ama süreyi tamamlamıyor ya da tamamlamak için, sertifika almak için müracaatlarını, taleplerini gündeme getirmeyince biz ona tabii, yapamıyoruz çünkü talep ve eğitim süreci var.

Evet, Sayın Vekilim, sizinle ilgili aldığım notlarım bunlardı herhâlde.

Halıcılıkla ilgili yine bir soru geldi Sayın Vekilimizden. Şimdi, halıcılıkla ilgili, halı üretimiyle ilgili 2-3 kurumda var ancak halı çok talep gören bir yer değil. Yani halıcılıkla ilgili kapattığımız yer oldu çünkü elimizde halılar üretildi, gitmedi. Ama en son 2025'te Konya Ereğli'ye tekrar açtık, orada üretimlerimiz yapılıyor. Ama tabii, halı, meşakkatli bir iş, zaman alan bir iş. Onlar da fuarlarda satıldı, gerçekten talep de görüyor ama tabii, özel şey gibi olmuyor. Şimdi, dışarıda üretilen profesyonel bir halı üretimi ile bizim halı üretimimiz bir olmuyor. Bazen oluyor ki aynı halıyı 3-5 hükümlü farklı dönemlerde dokuyor, birisi geliyor, hükümlü olduğu, İşyurtlarında çalıştığı süreçte dokuyor, yarım metre dokumuş, sonra gidiyor; bir başka hükümlü geliyor, üzerine devam ediyor. Baktığınız zaman, o halıdaki işçilik farkını bile görüyorsunuz. Şimdi, böyle olunca, profesyonel bir yerde dokunmuş halı ile bizim oradaki tabii ki bir olmuyor. Ama tabii ki yöresel sanatlar noktasında biz bunu da devam ettiriyoruz yani o halıcılık üretimimiz de devam ediyor.

Yine, Bursa'daki yangında vefat eden yurttaşlarımıza, insanlarımıza rahmet diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum; gerçekten hepimizin içini kanatan, yüreğimizi hâlâ sızlatan en büyük olaylardan bir tanesi. Şunu tüm samimiyetle ben söylemek istiyorum: O olayları, o görüntüleri izlerken ilk aklıma benim gelen, acilen ne eksiklerimiz varsa tamamlamamız gerekir diye bu oldu, ilk ve hemen... Öncesinde de zaten bizim gündemimiz sürekli buradaydı, biz sürekli taşrada iş sağlığı güvenliğiyle ilgili ne tedbir alınması gerekiyorsa alalım diyorduk ama akabinde daha böyle hızlı bir şekilde bunlarla ilgili çalışmalarımızı devam ettirdik, sürdürüyoruz. Nasıl ki bir atölyede alınabilecek tedbirler varsa biz de tamamını alalım diye bununla ilgili tüm gayretlerimizi sürdürüyoruz, maddi manevi... Kurumlarımıza, hatta dün yaptığım toplantıda kurum müdürlerimizden birkaçı vardı, onlara da söyledim. "İş sağlığıyla ilgili işin parasal, ekonomik boyutu hiç önemli değil, gerekli ne tedbirler varsa alın ve bunlarla ilgili de hızlı bir şekilde hükümlülerimizi,

tutuklularımızı ve personelimizi hiçbir riske sokacak, iş yerinde iş kazasına sebebiyet verecek şey istemiyoruz." dedik ve bunlarla ilgili de hızlı bir şekilde tedbirlerimizi almaya devam ediyoruz.

Yine, Sayın Enis Vekilimizin soruları vardı "Özel sektöre neden bırakılıyor?" diye. Sayın Vekilim, bizim de zaten önceliğimiz kendimiz yapalım, bizim atölye yerimizi öncelikli olarak biz yapalım, mesleki eğitimleri biz verelim. Biz orada ne kadar hükümlüyü bu sisteme, İşyurtları atölyesine dâhil edip meslek sahibi yapabilirsek kazanımımız bu olur diyoruz. Ama maalesef, bazı yerlerde fiziki olarak -Başkanımızın ifade ettiği gibi, sorduğu gibi- yeterli personelimiz olamayabiliyor. Yani personelin olmadığı bir yerde de bizim bu eğitimi verecek atölye olsa bile yapma şansımız kalmıyor. Öyle olunca en azından diyoruz ki bu dönem özel sektörde biz burayı bu şekilde değerlendirelim ama akabinde de biz hızlı bir şekilde kendimiz yapalım diyoruz; birinci sebep bu oluyor. İkinci sebep de şimdi, hiç bilmediğimiz bir alan oluyor, orada daha önce hiç yapılmamış, biz bunu yapabilir miyiz, sürdürebilir miyiz diye endişelerimiz oluyor; önce özel sektörle bir denemesini yapıyoruz, akabinde de özel sektörün sözleşmesini yenileyemeyip o alanda aynı kurguyu biz zaten belli bir altyapı olduğu için devam ettiriyoruz.

Bununla ilgili, Müdürümüz konuya daha vâkıf, özellikle onun bürosu, eklemek istediği herhâlde böyle bir iki kelime var diye ben tahmin ediyorum.

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) - Bir saniye yalnız, ben soruyu biraz açabilirsem eğer...

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Enis Bey'den sonra Müdürüm...

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Buyurun Sayın Vekilim.

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) - Sorunun mantığında şu vardı, zaten söyledim: Devlet ve hapisane orası yani dolayısıyla ücret objektif piyasa koşullarında oluşmaz, devlet ile hükümlü, tutuklu arasındaki kontrat farklı işleyebilir. Ama özel sektörde siz -aynen zatıalınızın söylediği gibi- bir haksız rekabet yaratıyorsunuz yani hapisanede üretilen bir montun maliyeti ile Bursa'da bir tekstil atölyesinde üretilen mont arasında fark var; sorunun esas mantığı oydu çünkü onlar da aynı ücreti veriyor, sizden farklı değil yani belki o, aylık 6 bin değil ama 7 bindir yani en azından benim bildiklerim o civardaydı.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Evet Sayın Vekilim, anladım yani bu, bir önceki sorunun devamı mahiyetinde oldu. Biraz önce aslında cevapladığımı da kısmen bununla ilgili kısımları da oldu. Yani dedim ya, yandaki esnaf arkadaşımız gelip itiraz edebiliyor, "Niye ucuza siz burada satıyorsunuz, daha ucuz maliyetle üretiyorsunuz?" diyor; bu da bunun özel sektör boyutu. Belki sorunuz...

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) - Evet, onu demek istedim yani.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Doğru söylüyorsunuz yani biz de zaten buna sebebiyet vermek istemiyoruz ama orada da dediğim gibi, özel sektöre de biz eğer orada atölyeyi işleme vermezsek bu sefer o atölye tamamen boş kalıyor. O zaman iki tercihte bulunacağız: Arkadaş, ya atölyeyi özel sektöre kiraya vermeyin, boş kalsın, hiçbir hükümlü de burada mesleki eğitim almasın diyeceğiz ya da evet, orada biraz özel sektör buradan dışarıya göre belki daha uygun bir ücret ödüyor ona diyeceğiz, onu da artık şey yapacağız.

Evet Müdürüm, hemen eklemek istediğin...

CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU ŞUBE MÜDÜRÜ RAHMİ KAHRAMAN - Sayın Başkanım, sayın vekillerim; burada özel sektör derken ben iki farklı şey gördüm, önce onu belirtmek isterim: Bir tanesi, İşyurtları müdürlüklerinde çalışan özel sektör, diğeri de özel sektörün ürettiği ürünler ile bizim İşyurtlarında üretilen ürünlerin rekabeti.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Aynen öyle Müdürüm, evet.

CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU ŞUBE MÜDÜRÜ RAHMİ KAHRAMAN - Orada bir farkındalık var, takdirinizle açıklamak isterim. Özel sektörün İşyurtları müdürlüklerinde çalışma kıstası meslek öğrenmek için, toplumun istediği, talep ettiği ürün gruplarını bizim İşyurtları müdürlüklerinde, cezaevlerinde hâlihazırda üreten bir yapımız yok. Özel sektör geldiği zaman, örneğin çanta yapmayı, valiz yapmayı, pencere yapmayı, mobilya çeşitlerini yapmayı özel sektörden öğrenip devamını biz kendimiz getiriyoruz. Diğeri de özel sektörle rekabet eden mont üretimi gibi bir örneğiniz oldu. Örneğin, özel sektör dışarıda yillik...

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) - Evet, gerçek bir örnek o yani.

CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU ŞUBE MÜDÜRÜ RAHMİ KAHRAMAN - Evet Sayın Vekilim, ben şimdi onu da şöyle ifade edeyim: Özel sektörün dışarıdaki fabrikalarında yüzlerce insan çalışarak örneğin yılda 30 bin, 40 bin mont üretirken bizim atölyelerimizde bu rakamlar 3 bin, 4 bin gibi. Kendi satış mağazalarımıza yönelik olduğu için orada bir kıstas, ayrıcalık takdir edeceğinizi düşünüyorum.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Orada Sayın Vekilimizin de ifade ettiği şu var: "Özel sektör üretip götürüyor." diye yani "Özel sektör kendisi üretiyor." dediniz. Yani orada özellikle vurgulamak istediğim şu var...

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) - Mağazalara gitmiyordu, benim gördüklerim ihracata gidiyordu mesela, benim kaldığım cezaevindekiler.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Sayın Vekilim, özel sektör kendi ürettiyse tabii ki satışı ona ait, pazarlaması kendisine ait; biz orada üretilen ürüne karışmıyoruz. Müdürümün dediği gibi, orada o işi öğrenebilmek bizim birinci önceliğimiz; ikincisi, atölyemiz boş kalmamasın, hükümlü orada meslek edinsin...

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) - Ben, sizi anladım, sorunun cevabını da aldım.

Teşekkür ediyorum.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Peki, ben teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Teşekkür ediyorum Başkanım.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Evet, yine "Ücretlere ne zaman zam yapıldı?" diye soru geldi. Yine "Ücretler nasıl belirleniyor?" diye Sayın Ömer Faruk Vekilimizin de bir sorusu olmuştu. Bu ücretler noktasında da şöyle topluca bir cevap versin diye Cihan Hâkimime ben mikrofonu bırakıyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Hızlıca toparlayalım size zahmet, Genel Kurul da devam ediyor.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Tamam Sayın Başkanım, on dakika içerisinde toparlayalım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Buyurun.

CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU TETKİK HÂKİMİ CİHAN İDİZ - Sayın Başkanım, sayın vekillerim, kıymetli hazırun; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Sunumda Sayın Başkanımın söylediği gibi, bizim kurumumuzun üst yapısında İşyurtları Kurumu Yüksek Kurulu var. Bu Kurulun Başkanı Sayın Bakanımız veya belirleyeceği bir Bakan Yardımcısı ve Bakanlığa bağlı 4 büyük birimin birim amirlerinden oluşuyor. 4 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 77'nci maddesinde "İşyurtları Kurumu Yüksek Kurulu; ceza infaz kurumlarında, İşyurdu müdürlüklerinde çalışan hükümlü ve tutukluların gündeliklerini belirler." gibi bir maddemiz var. Bu maddeye dayanarak her yılın ocak ayında İşyurtları Kurumu Yüksek Kurulunca hükümlü ve tutuklulara verilecek ücretler belirlenmekte.

Yine, Sayın Ömer Faruk Hülakü Vekilimizin söylediği "Bu ücretler az, emek sömürsü oluyor." kısmına şöyle bir cevap da vermek istiyoruz: Biz sadece gündelik vermiyoruz hükümlü ve tutuklularımıza; biz bu arkadaşlarımızdan gündeliğin dışında iâşe bedellerini almıyoruz. Şu andaki güncel iâşe bedelimiz 144 TL, alınmıyor yani hiçbir şekilde tahsil yoluna gidilemiyor. Bu, mevzuatsal bir hüküm. Bunun dışında, biz hükümlü ve tutuklularımıza kâr payı veriyoruz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Eğer İşyurtlarında çalışmışsa, yer almışsa bunu ondan istemiyoruz.

CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU TETKİK HÂKİMİ CİHAN İDİZ - Doğrudur Sayın Başkanım.

Yine, biz, hükümlü ve tutuklu arkadaşlarımıza İşyurdu müdürlüğünün elde ettiği kârdan oran veriyoruz. Bu, yıllık belli bir miktarı sağlıyor. Şöyle bir örnek vermek istiyorum: 275 TL bizim ustalara verdiğimiz, Sayın Vekilimiz Ömer Bey söyledi, bunun çarpımı 6.050 TL gibi bir rakam yapıyor, doğrudur ama iâşe bedelini ve yıllık kâr payını, yine, sigorta bedellerini eklediğiniz zaman 13 bin küsur TL yapıyor bu.

Sayın Başkanım, kıymetli vekillerim; şimdi, biz bu fiyatları belirlerken de dengeli bir ücret politikası izlemek zorundayız. Sayın Başkanımın da söylediği gibi, sonuçta bu arkadaşlarımız yargılanmış ve mahkemelerin vermiş olduğu bir cezayı infaz etmekte. Verilecek paranın suçu özendirecek veya suça teşvik edecek nitelikte olmaması... Yine, bu arkadaşları biz İşyurdu müdürlüklerimizde, atölyelerde çalıştırırken çoğu bu meslekleri ilk defa yaptıkları için bizim giderlerimiz artıyor. Giderlerimiz arttığı zaman ürettiğimiz ürünlerin maliyeti de artacaktır. Biz bunu göz önünde bulundurarak fiyatlarımızı belirliyoruz.

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) - Ücret artışına nasıl karar veriliyor? Yıllık olarak Bakanlık mı belirliyor?

CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU TETKİK HÂKİMİ CİHAN İDİZ - Sayın Vekilim, her sene İşyurtları Yüksek Kurulunca ocak ayında belirleniyor fakat yıl içerisinde asgari ücrete 2'nci bir zam yapılırsa Yüksek Kurulumuz tekrar toplanarak 2'nci bir ücret belirliyor.

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) - İâşe bedeli gibi yani o zaman.

CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU TETKİK HÂKİMİ CİHAN İDİZ - Doğrudur Sayın Vekilim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Ömer Faruk Bey, bir şey söyleyecek misiniz?

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Evet, söyleyeceğim.

CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Sayın Vekilim, ben bir ekleme yaparsam daha derli toplu olacak.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Buyurun, toparlayalım.

CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Hâkim Bey'in ifade ettiği gibi, burada sadece "gündelik" kavramı aslında yetmiyor, gerçekçi olmuyor. Gündelik, yevmiye, kâr payı, bunların hepsi birleştiği zaman ciddi bir rakam ortaya çıkıyor aslında; çok ciddi bir rakam. Bir de bunu infaz süreci içerisinde düşünürsek ve meslek edindiklerini düşünürsek çok farklı bir sistem. Burada, olayın bu boyutta değerlendirilmesi çok daha uygun olur diye ifade etmek istiyorum. İşyurtları sistemi dokunduğu herkesin memnun olduğu bir sistem; burada biz de istiyoruz, mükemmele yürüyelim, mükemmel sistemi biz yakalayalım. Tabii, belki bu bir süreç ve zaman işi ama dokunduğu herkesin bu işten memnun olduğu, hükümlüsüyle, mağduruyla, devletiyle, kurumlarımızla herkese artı değer sağlayan bir sistem. Bu noktada, ücret noktasında önümüzdeki süreçte iyileştirme inşallah olur.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Ömer Faruk Vekilim, buyurun.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Ben sadece bunu söylemek istiyorum. Şimdi, ne açıklama olursa olsun, emek sömürsünün hiçbir izahı yok benim gözümde. Ne açıklama yaparsanız yapın... Ama bunu söylemeniz beni gerçekten üzdü, bence buradakiler de bunu kabullenmiş değil. Siz iki şey söylediniz. Birincisi "İnsanlar asgari ücreti kazanmak için cezaevine girebilir." diye bir şey söylediniz yanlış anlamadıysam. Bu beni gerçekten çok üzdü. Niye üzdü? Zaten dışarıdaki ekonomik gelir uçurumu toplumu suça yönlendiriyor yani hiçbir insan özgürlüğünü kısıtlayıp "Ben geçinebileyim." demez. Orada çalışmasa bile devlet zaten yemelerini içmelerini veriyor. Bunun için de insanlar cezaevine girebilir yani kimse asgari ücret almak için cezaevine girmez, bu kesinlikle onu da özendirmez. Yaptığınız fiyat belirlemede... Bence bunu bir daha söylemeyin; bu benim için çok üzücü oldu. Bir de "Mağdur taraf ne der?" diye bir düşünceniz oldu bu fiyatı belirlerken. "Bir de bu işin mağdur tarafı var." dediniz. Evet, mağdur tarafı her zaman var. Mağdur tarafına kalsa zaten ona bu şeyi yaşatana "En kötü şartlarda yaşasın, ölsün." der ya. Benim yakınımı öldürmüş, cezaevine girmiş birisine bırakın iş vermeyi devlet yemek verse bile ben bunu yadırgarım ama bu olması gereken bir şey değil. Orada bir yaşam

devam ediyor, vermek de zorundadır, bunu hepimiz çok iyi biliyoruz. Bu fiyatları belirlerken lütfen bir daha bu ikisini bence hiç kullanmayın, bunlar çok üzücü şeyler.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Teşekkür ediyorum.

Buyurun Başkanım.

CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Sayın Vekilim, teşekkür ediyorum.

Yanlış anlaşılmış isem düzeltmek isterim çok uzatmadan Sayın Başkanım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Buyurun.

CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Ben "Özendirir." derken bunu gerçekçi değil, biraz vurgulamak, işin şeyini size ifade edebilmek için... Sayın Vekilim, kelimemin ve açıklamamın devamını hatırlatırsam dedim ki: "Diş tedavisini yaptırmak için basit bir suç işleyip cezaevine giren süreli hükümlülerden bahsediliyor."

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Tam olarak anlaşıldı Başkanım.

CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ GEZGİNCİ - Ben bu şekilde düzelttim Sayın Vekilim.

Başkanım, teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI MUSTAFA ALKAYIŞ - Ben çok teşekkür ediyorum katkılarınızdan dolayı.

Gündemimizdeki konuların görüşülmesi tamamlandığından toplantıyı kapatıyorum.

Teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 15.56